

EASO-ov praktični vodič za nadležne službenike o upotrebi informacija o zemlji podrijetla pri razmatranju zahtjeva za azil

EASO-ova serija praktičnih vodiča

Prosinac 2020.

EASO-ov

**praktični vodič za nadležne
službenike o upotrebi
informacija o zemlji
podrijetla
pri razmatranju
zahtjeva za azil**

EASO-ova serija praktičnih vodiča

2020.

Rukopis je dovršen u studenome 2020.

Ni Europski potporni ured za azil (EASO) ni osobe koje djeluju u njegovo ime nisu odgovorni za način uporabe navedenih informacija.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2020.

© Europski potporni ured za azil, 2020.

Print	ISBN 978-92-9476-686-1	doi:10.2847/14740	BZ-04-19-324-HR-C
-------	------------------------	-------------------	-------------------

PDF	ISBN 978-92-9476-693-9	doi:10.2847/453694	BZ-04-19-324-HR-N
-----	------------------------	--------------------	-------------------

Slika s naslovnice, mmpile © iStock, 2019.

Slika zastave Iraka, str. 20, Pomogayev © iStock, 2018.

Slika zastave Sirije, str. 21, -ELIKA- © iStock, 2017.

Slika zastave Kameruna, str. 21, Fredex8© iStock, 2017.

Slika zastave Kolumbije, str. 21, Poligrafistka © iStock, 2015.

Slika slagalice, str. 13, prilagođeno prema Quarta_ © iStock, 2017.

Umnožavanje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor. Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koji nije zaštićen autorskim pravom EASO-a potrebno je zatražiti dopuštenje izravno od nositeljâ autorskih prava.

O praktičnom vodiču

Zašto je izrađen ovaj praktični vodič? Misija je Europskog potpornog ureda za azil (EASO) pružati potporu državama članicama Europske unije (države članice), među ostalim tako što im osigurava zajedničko osposobljavanje, zajedničke standarde kvalitete i zajedničke informacije o zemlji podrijetla. EASO pruža potporu i zemljama pridruženima Europskoj uniji (kada se te zemlje promatra zajedno s državama članicama, tu se skupinu zemalja naziva „zemlje EU+”). U svrhu ostvarivanja svojeg općeg cilja pružanja potpore državama članicama u postizanju zajedničkih standarda i primjeni visokokvalitetnih postupaka u okviru zajedničkog europskog sustava azila, EASO izrađuje zajedničke praktične alate i smjernice.

EASO-ov praktični vodič za nadležne službenike o upotrebi informacija o zemlji podrijetla zamišljen je kao praktični alat kojim se nadležni službenici iz cijele Europske unije, i izvan nje, mogu služiti u svojem svakodnevnom radu.

Svrha je ovog praktičnog vodiča pomoći nadležnim službenicima pri upotrebi informacija o zemlji podrijetla u različitim fazama postupka – u pripremi i vođenju osobnog intervjua te pri ocjenjivanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Kako je izrađen ovaj praktični vodič? Vodič su izradili stručnjaci iz zemalja EU+, a vrijedan doprinos dali su Austrijski centar za istraživanje u području informacija o zemlji podrijetla i azilu te dokumentiranje rezultata istraživanja (ACCORD) i Zaklada ARC za istraživanje u području azila. Vrijedan doprinos u pogledu prijašnjih verzija vodiča dao je i Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR); konačna verzija vodiča ne odražava nužno stajalište UNHCR-a. Izradu je olakšao i koordinirao EASO. Prije dovršetka vodiča provedeno je savjetovanje o njemu sa svim zemljama EU+.

Kome je namijenjen ovaj praktični vodič? Vodič je namijenjen ponajprije nadležnim službenicima, voditeljima intervjua i donositeljima odluka u nacionalnim tijelima odlučivanja. Isto tako, ovaj je alat koristan službenicima za kvalitetu i pravnim savjetnicima te svim drugim osobama koje rade ili djeluju u području međunarodne zaštite u kontekstu EU-a. Cilj je ovog praktičnog vodiča odgovoriti na potrebe nadležnih službenika s različitim razinama iskustva: od nižih službenika do onih iskusnih kojima će poslužiti kao podsjetnik i pomoći im da obnove znanje.

Koje je područje primjene ovog praktičnog vodiča? Ovaj vodič usmjeren je na upotrebu informacija o zemlji podrijetla u svakodnevnom radu nadležnih službenika u okviru postupaka međunarodne zaštite. Njegova svrha nije davanje smjernica osobama koje se bave istraživanjem informacija o zemlji podrijetla. Specijalizirane smjernice o istraživanju informacija o zemlji podrijetla potražite u publikacijama *EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology* (EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla) i *Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports* (Smjernice za pisanje i upućivanje za potrebe EASO-ovih izvješća o informacijama o zemlji podrijetla). Ovaj vodič ne sadržava specijalizirane informacije o medicinskim informacijama o zemlji podrijetla. Kad je riječ o takvim informacijama, EASO je u okviru svojeg programa osposobljavanja izradio modul o medicinskim informacijama o zemlji podrijetla.

Kako se služiti ovim praktičnim vodičem? Ovaj praktični vodič sadržava: 1. smjernice za različite dijelove postupka razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u kojima se ističu uloga informacija o zemlji podrijetla i standardi u pogledu takvih informacija; te 2. kontrolni popis koji može poslužiti kao praktični

Podsjetnik na preporučene korake povezane s upotrebom informacija o zemlji podrijetla u okviru različitih faza postupka razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Na koji je način ovaj praktični vodič povezan s nacionalnim zakonodavstvom i praksom? Svrha je alata potaknuti približavanje i usklađivanje praksi, no njegova je primjena samo preporuka i nije riječ o pravno obvezujućem alatu. U njemu se navode zajednički dogovoreni standardi, ali se istodobno ostavlja prostor za nacionalne razlike u zakonodavstvu, smjernicama i praksi.

Na koji je način ovaj praktični vodič povezan s drugim EASO-ovim alatima za podršku? Kao i kad je riječ o ostalim EASO-ovim alatima za podršku, *EASO-ov praktični vodič za nadležne službenike o upotrebi informacija o zemlji podrijetla* temelji se na standardima zajedničkog europskog sustava azila. Izrađen je unutar istog okvira i trebao bi predstavljati dopunu ostalim dostupnim alatima EASO-a. Najveća je pozornost dana njegovoj usklađenosti s tim alatima, posebno kad je riječ o usko povezanom modulu EASO-ova programa osposobljavanja na temu informacija o zemlji podrijetla i *EASO-ovoj metodologiji istraživanja informacija o zemlji podrijetla*. EASO-ovi praktični vodiči na temu **procjene dokaza, osobnog intervjua, kvalifikacije za međunarodnu zaštitu i isključenja** isto su tako bili dragocjeni izvori informacija za izradu ovog alata, kao i praktični vodič za pravosudna tijela o informacijama o zemlji podrijetla.

Svi EASO-ovi praktični vodiči i alati dostupni su na stranici: <https://www.easo.europa.eu/practical-tools>.

Sadržaj

O praktičnom vodiču	3
Popis skraćenica	6
Uvod	7
1. Osnovna obilježja informacija o zemlji podrijetla	9
1.1. Što su informacije o zemlji podrijetla?	9
1.2. Zašto je upotreba informacija o zemlji podrijetla obvezna?	10
1.3. Važni postupovni koncepti pri upotrebi informacija o zemlji podrijetla	12
1.4. Standardi kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla	12
1.5. Važnost procjene izvora	15
1.6. Informacije o zemlji podrijetla i smjernice za pojedine zemlje	17
2. Informacije o zemlji podrijetla i razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu	19
2.1. Različite svrhe informacija o zemlji podrijetla u postupku razmatranja.....	19
2.2. Postavljanje istraživačkih pitanja	22
3. Upotreba informacija o zemlji podrijetla u različitim fazama razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu	25
3.1. Priprema za osobni intervju	26
3.2. Vođenje osobnog intervjua	29
3.3. Ocjenjivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu	33
3.4. Upućivanje u odluci	44
4. Isključenje	45
4.1. Utvrđivanje elemenata koji upućuju na potrebu za ispitivanjem isključenja	46
4.2. Daljnje istraživanje utvrđenih pokazatelja potrebe za isključenjem	48
5. Istraživanje informacija o zemlji podrijetla i izvori informacija o zemlji podrijetla	50
5.1. Različite vrste izvora informacija o zemlji podrijetla	50
5.2. Praktični savjeti o osnovnom istraživanju informacija o zemlji podrijetla za nadležne službenike.....	57
Prilog 1.: Kontrolni popis	60

Popis skraćenica

ACCORD	Austrijski centar za istraživanje u području informacija o zemlji podrijetla i azilu te dokumentiranje rezultata istraživanja
CEAS	zajednički europski sustav azila
COI	informacije o zemlji podrijetla
Direktiva o kvalifikaciji (preinaka)	Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena)
Direktiva o postupcima azila (preinaka)	Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena)
Države članice	države članice Europske unije
EASO	Europski potporni ured za azil
ESLJP	Europski sud za ljudska prava
IGO	međuvladina organizacija
IPA	moćnost zaštite unutar zemlje
ISIS	Islamska država Iraka i Sirije
Konvencija o izbjeglicama	Konvencija o statusu izbjeglica (iz 1951.), kako je izmijenjena Protokolom uz Konvenciju (iz 1967.); u pravnoj stečevini Europske unije u području azila naziva se još i Ženevskom konvencijom
NVO	nevladina organizacija
PRADO	Javni internetski registar vjerodostojnih putnih i osobnih isprava
UNHCR	Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice
Zemlje EU+	države članice Europske unije i pridružene zemlje

Uvod

Informacije o zemlji podrijetla ključne su za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. One nadležnim službenicima omogućuju da procijene izjave podnositelja zahtjeva i druge dokaze o njihovoj potrebi za zaštitom te da utvrde ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za međunarodnu zaštitu.

EASO-ov praktični vodič za nadležne službenike o upotrebi informacija o zemlji podrijetla temelji se na pravnim odredbama Direktive o kvalifikaciji (preinaka) (dalje u tekstu „preinaka Direktive o kvalifikaciji”) (1) i Direktive o postupcima azila (preinaka) (dalje u tekstu „preinaka Direktive o postupcima azila”) (2). Vodičem se podupire pravilna primjena pravnih odredbi tako što se u njemu iznose standardi u području informacija o zemlji podrijetla te se ističe uloga informacija o zemlji podrijetla u okviru različitih faza postupka međunarodne zaštite.

Ovaj je priručnik uglavnom usmjeren na upotrebu informacija o zemlji podrijetla u radu nadležnih službenika za potrebe razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Zbog složenosti postupka razmatranja vodič sadržava i korisne savjete i općenitije smjernice o upotrebi informacija o zemlji podrijetla u okviru postupka razmatranja. Sadržava i informacije povezane s metodologijom i provedbom istraživanja informacija o zemlji podrijetla kako bi se pomoglo nadležnim službenicima kojima su potrebne takve informacije. To je posebno važno u slučajevima u kojima nisu dostupni stručnjaci za informacije o zemlji podrijetla ili posebna jedinica za informacije o zemlji podrijetla. Iako su u ovom vodiču navedene smjernice o metodologiji i provedbi istraživanja informacija o zemlji podrijetla te o upotrebi takvih informacija, vodič ne može zamijeniti stručno znanje stručnjaka za informacije o zemlji podrijetla ili posebne jedinice za informacije o zemlji podrijetla. Ako stručnjaci za informacije o zemlji podrijetla ili posebna jedinica za informacije o zemlji podrijetla nisu dostupni, preporučuje se da nadležni službenik dodatno unaprijedi svoje znanje, na primjer upoznavanjem s *EASO-ovom metodologijom istraživanja informacija o zemlji podrijetla* i drugim dokumentima koje objavljuje EASO-ov sektor za informacije o zemlji podrijetla. Preporučuje se i da se uključe u modul na temu informacija o zemlji podrijetla u okviru EASO-ova programa osposobljavanja. Ako su dostupni stručnjaci za informacije o zemlji podrijetla, poželjno je da se s njima redovito savjetuje.

Praktični vodič podijeljen je u pet poglavlja. U uvodnom poglavlju objašnjava se što su informacije o zemlji podrijetla i zašto ih je potrebno upotrebljavati. U tom se poglavlju utvrđuju standardi kvalitete i postupovni koncepti koji se primjenjuju na upotrebu informacija o zemlji podrijetla te se opisuje kako osigurati da se primjenjuju kvalitetne informacije o zemlji podrijetla. U narednim se poglavljima vodiča opisuje upotreba informacija o zemlji podrijetla u različitim fazama postupka azila – u pripremi i vođenju osobnog intervjua te pri provedbi procjene vjerodostojnosti i procjene rizika za konkretni zahtjev za međunarodnu zaštitu. U tom se dijelu daju smjernice o upotrebi informacija o zemlji podrijetla u svrhu (a) istraživanja identiteta podnositelja zahtjeva i njegove zemlje podrijetla; (b) procjene vjerodostojnosti određene tvrdnje; i (c) procjene straha od vraćanja. U svim tim poglavljima vodiča sadržane su praktične informacije povezane s razmatranjem zahtjeva i metodologijom u području informacija o zemlji

---

(1) [Direktiva 2011/95/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena).

(2) [Direktiva 2013/32/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena).

podrijetla. Završni odjeljci sadržavaju podatke o izvorima informacija o zemlji podrijetla i savjete za istraživanje informacija o zemlji podrijetla.

Kako bi se bolje opisala upotreba informacija o zemlji podrijetla u postupku razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u praktičnom vodiču upotrebljavaju se različiti primjeri koji se temelje na četirima konkretnim predmetima u području azila. Riječ je o predmetima tražitelja azila iz Kameruna, Kolumbije, Iraka i Sirije. Treba napomenuti da se na temelju tih primjera ne bi trebali donositi opći zaključci, već se oni navode isključivo u obrazovne svrhe. Isto tako treba uzeti u obzir da informacije o zemlji podrijetla navedene u vodiču mogu postati zastarjele.

1. Osnovna obilježja informacija o zemlji podrijetla

1.1. Što su informacije o zemlji podrijetla?

Informacije o zemlji podrijetla obuhvaćaju informacije o zemljama podrijetla, zemljama uobičajenog boravišta te tranzitnim zemljama ili zemljama vraćanja, a upotrebljavaju se u postupcima pojedinačne ocjene zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Takve se informacije mogu upotrebljavati i u kontekstu predmeta povezanih s migracijama koji se ne odnose na azil, na primjer pri ocjenjivanju zahtjeva koji se odnose na zdravlje (vidjeti u nastavku). Svrha je informacija o zemlji podrijetla odgovoriti na pitanja o zemljama podrijetla koja se odnose, na primjer, na društveno-gospodarsku, pravnu, političku, humanitarnu i sigurnosnu situaciju te situaciju u pogledu ljudskih prava i sukoba u određenom trenutku ⁽³⁾.

Medicinske informacije o zemlji podrijetla odnose se na posebne medicinske i zdravstvene informacije povezane sa zemljama podrijetla državljana trećih zemalja koje su relevantne za ocjenu zahtjeva koji se odnose na zdravlje.

Kvaliteta informacija o zemlji podrijetla ovisi o njihovim izvorima. Kad god je to moguće, informacije o zemlji podrijetla trebalo bi prikupljati iz različitih javno dostupnih izvora. Ponekad informacije mogu biti povjerljive/ograničene ili izvor može biti povjerljiv/anoniman zbog sigurnosnih i drugih razloga. U takvim je slučajevima potrebno provjeriti kvalitetu i pouzdanost izvora.

Kako bi se određene informacije mogle upotrebljavati kao informacije o zemlji podrijetla, ključno je da izvor informacija nema **osobni interes** u pogledu ishoda određenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Važno je naglasiti i da se osobni dokumenti koje je dostavio podnositelj zahtjeva ne smatraju informacijama o zemlji podrijetla.

Informacije o zemlji podrijetla mogu se upotrebljavati u različitim fazama postupka: u pripremi intervjua i vođenju intervjua te pri ocjenjivanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Informacije o zemlji podrijetla pomažu vam u upoznavanju s općom političkom, sigurnosnom i/ili društveno-gospodarskom situacijom u zemlji podrijetla te vam pomažu u razmatranju ključnog sadržaja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Informacije o zemlji podrijetla ne nameću donošenje pozitivne odnosno negativne odluke, već se njima podupire procjena dokaza. Na njima se temelje smjernice za pojedine zemlje i pravne analize, ali nije riječ o istoznačnim pojmovima.

Iako su informacije o zemlji podrijetla važne za ocjenu zahtjeva za međunarodnu zaštitu, **one ipak imaju ograničenja.** Informacije o zemlji podrijetla rijetko mogu biti temelj za donošenje zaključaka o osnovanosti zahtjeva i ne mogu se upotrijebiti kao odgovori na sva pitanja koja se odnose na predmet. Koliko se njima može poduprijeti ocjena pojedinog predmeta ovisi o različitim čimbenicima, među ostalim o mjeri u kojoj se zahtjev temelji na osobnim okolnostima ili o mjeri u kojoj su informacije o određenoj temi

---

⁽³⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019., str. 5.

dokumentirane u određenoj zemlji podrijetla. Ograničenja ili poteškoće u izvješćivanju u zemlji podrijetla mogu negativno utjecati na dostupnost informacija o određenoj temi te bi ih stoga uvijek trebalo uzeti u obzir.

Informacije o zemlji podrijetla pružaju kontekst ili relevantnu podlogu za iskaz podnositelja zahtjeva i osiguravaju referentni okvir za pomoć u razumijevanju i procjeni mogućeg budućeg rizika. U slučaju da je prikupljeno malo informacija ili se informacije nisu mogle potvrditi, to se mora uzeti u obzir pri ocjenjivanju izjava i procjeni dostavljenih dokaza. Međutim, nedostatak informacija o zemlji podrijetla ne znači da se događaj nije dogodio, da situacije nije bilo ili da osoba ili organizacija ne postoje.

1.2. Zašto je upotreba informacija o zemlji podrijetla obvezna?

Obveza upotrebe informacija o zemlji podrijetla pri ocjenjivanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu proizlazi iz zakonodavstva EU-a, konkretno iz dviju temeljnih direktiva mjerodavnih za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno preinake Direktive o kvalifikaciji i preinake Direktive o postupcima azila, ali i iz europske sudske prakse, posebno sudske prakse Europskog suda za ljudska prava (ESLJP) ⁽⁴⁾.

Članak 4. stavak 3. točka (a) preinake Direktive o kvalifikaciji

Zahtjevi za međunarodnu zaštitu procjenjuju se pojedinačno, pri čemu se uzima u obzir sljedeće:

(a) sve odgovarajuće činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla u vrijeme donošenja odluke o zahtjevu, uključujući zakone i propise zemlje podrijetla i način na koji se oni primjenjuju.

Članak 10. stavak 3. točka (b) preinake Direktive o postupcima azila

Države članice osiguravaju da se odluke tijela odlučivanja o zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose nakon odgovarajućeg razmatranja. U tu svrhu države članice osiguravaju da:

[...]

(b) se iz različitih izvora, kao što su EASO i UNHCR te odgovarajuće međunarodne organizacije za ljudska prava dobivaju točne i ažurirane informacije o općem stanju koje vlada u zemljama porijekla podnositelja zahtjeva te, ako je potrebno, u zemljama kroz koje su putovali, te da su takve informacije dostupne osoblju odgovornom za razmatranje zahtjeva i odlučivanje.

⁽⁴⁾ Više primjera presuda ESLJP-a može se pronaći u EASO-ovoj publikaciji *Judicial practical guide on country of origin information – Compilation of jurisprudence* (Praktični vodič za pravosudna tijela o informacijama o zemlji podrijetla – zbirka sudske prakse), 2018.

Sudska praksa ESLJP-a	
Naziv predmeta	Ključne riječi / relevantnost / glavne točke
<i>Sufi i Elmi protiv Ujedinjene Kraljevine</i>	Pri procjeni važnosti koja se pripisuje materijalu iz zemalja mora se uzeti u obzir izvor materijala, a posebno njegova neovisnost, pouzdanost i objektivnost. Kad je riječ o izvješćima, relevantna razmatranja uključuju autorovu mjerodavnost i ugled, ozbiljnost istraživanja na temelju kojih su sastavljena, dosljednost njihovih zaključaka i potvrdi njihovih nalaza u drugim izvorima. Potrebno je uzeti u obzir prisutnost i mogućnosti izvješćivanja autora materijala u predmetnoj zemlji ⁽⁵⁾ .
<i>Saadi protiv Italije</i>	Kad je riječ o pouzdanosti izvora, sud ističe mjerodavnost i ugled autorâ izvješća, ozbiljnost istraživanja na temelju kojih su izvješća sastavljena, činjenicu da su u pogledu predmetnih točaka njihovi zaključci međusobno usklađeni i činjenicu da je sadržaj tih zaključaka potvrđen u nizu drugih izvora. Sud je često pridavao važnost informacijama sadržanima u nedavnim izvješćima neovisnih međunarodnih udruženja za zaštitu ljudskih prava, kao što je Amnesty International, ili vladinih izvora, kao što je Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a ⁽⁶⁾ .
<i>Salah Sheekh protiv Nizozemske</i>	Sud mora biti siguran da je procjena koju su provela nadležna tijela države ugovornice primjerena i u dostatnoj mjeri potkrijepljena materijalima iz te države, ali i materijalima koji potječu iz drugih, pouzdanih i objektivnih izvora, kao što su, na primjer, druge države, koje mogu ili ne moraju biti države ugovornice, agencije Ujedinjenih naroda i ugledne nevladine organizacije ⁽⁷⁾ .
Za više primjera vidjeti EASO-ovu publikaciju Praktični vodič za pravosudna tijela o informacijama o zemlji podrijetla – zbirka sudske prakse , 2018.	

Države članice imaju obvezu istražiti elemente navedene u članku 4. preinake Direktive o kvalifikaciji, a ta je obveza odvojena od obveze podnositelja zahtjeva da potkrijepi svoj zahtjev. Ta se obveza među ostalim primjenjuje na pribavljanje informacija o zemlji podrijetla. To je posebno važno u situacijama u kojima se teret dokazivanja prebacuje na tijelo odlučivanja, npr. pri primjeni mogućnosti zaštite unutar zemlje ili pri razmatranju isključenja (vidjeti odjeljak 3.3.3. „Zaštita unutar zemlje” i poglavlje 4. „Isključenje”).

⁽⁵⁾ ESLJP, presuda od 28. lipnja 2011., *Sufi i Elmi protiv Ujedinjene Kraljevine*, br. 8319/07 i 11449/07, ECLI:CE:ECHR:2011:0628JUD000831907.

⁽⁶⁾ ESLJP, presuda od 28. veljače 2008., *Saadi protiv Italije*, br. 37201/06, ECLI:CE:ECHR:2008:0228JUD003720106.

⁽⁷⁾ ESLJP, presuda od 11. siječnja 2007., *Salah Sheekh protiv Nizozemske*, br. 1948/04, ECLI:CE:ECHR:2007:0111JUD000194804.

1.3. Važni postupovni koncepti pri upotrebi informacija o zemlji podrijetla

Postupovni koncepti važni su pri istraživanju informacija o zemlji podrijetla, ali još su važniji pri primjeni i upotrebi informacija o zemlji podrijetla za ocjenu zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Temeljni **postupovni koncepti** za istraživanje i upotrebu informacija o zemlji podrijetla ⁽⁸⁾ sljedeći su:

- **jednakost procesnih sredstava** stranaka uključenih u postupke azila u pogledu pristupa informacijama u žalbenim postupcima. Tim se načelom nastoji osigurati pravičnost postupka. Kako bi mogle ostvariti pravo na djelotvoran pravni lijek, sve stranke trebale bi imati pristup informacijama na kojima se temelji odluka, osim ako su te informacije klasificirane. Kad je riječ o otkrivanju informacija koje su klasificirane kao „ograničene”, upute potražite u nacionalnoj praksi svoje države;
- **upotreba javnih informacija u najvećoj mogućoj mjeri**, s obzirom na to da javno dostupne informacije mogu preispitivati i kontrolirati podnositelji zahtjeva, tijela nadležna za donošenje odluka i pravosudna tijela. Međutim, mogu postojati situacije u kojima je izvor povjerljiv/anoniman, na primjer zbog sigurnosnih razloga i zaštite izvora. U drugim situacijama informacije se mogu klasificirati kao povjerljive/ograničene i njihovo prenošenje izvan predmetnog postupka može biti zabranjeno. U takvim slučajevima informacije treba procijeniti, razmotriti i upotrijebiti na odgovarajući način u odnosu na druge dokaze. Isto tako, u slučaju žalbe sudu treba omogućiti da poštuje načelo jednakosti procesnih sredstava uz uzimanje u obzir potrebnih zaštitnih mjera za poštovanje povjerljivosti informacija;
- **zaštita podataka**. Osobni podatci podnositelja zahtjeva i informacije na temelju kojih bi se mogao utvrditi identitet podnositelja zahtjeva moraju se zaštititi i nikada se ne bi smjeli, ni izravno ni neizravno, dijeliti s navodnim progoniteljem.

1.4. Standardi kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla

Preinakom Direktive o kvalifikaciji i preinakom Direktive o postupcima azila propisuje se obveza uzimanja u obzir informacija o zemlji podrijetla, ali i obveza razmatranja priznatih standarda kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla ⁽⁹⁾.

Različiti dionici na međunarodnoj razini ⁽¹⁰⁾ i razini EU-a razvili su **standarde kvalitete** u pogledu informacija o zemlji podrijetla namijenjene procjeni izvora i potvrđivanju informacija. Zajedničke smjernice EU-a za obradu informacija o zemlji podrijetla iz 2008. ⁽¹¹⁾, Priručnik za osposobljavanje ACCORD-a iz 2013. ⁽¹²⁾,

---

⁽⁸⁾ ACCORD, *Researching country of origin information Training Manual* (Priručnik za osposobljavanje u području istraživanja informacija o zemlji podrijetla), izdanje iz 2013., str. 36. – 38.

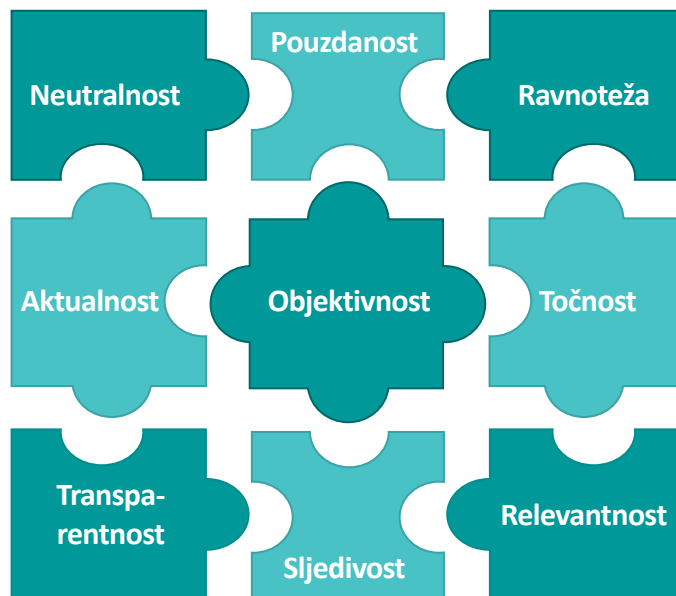
⁽⁹⁾ Uvodna izjava 39. preinake Direktive o postupcima azila i članak 8. stavak 2. preinake Direktive o kvalifikaciji.

⁽¹⁰⁾ Prijašnje standarde razvio je UNHCR, *Country of Origin Information: Towards Enhanced International Cooperation* (Informacije o zemlji podrijetla: prema poboljšanju međunarodne suradnje), veljača 2004.; Međunarodno udruženje sudaca za pravo o izbjeglicama, *Judicial Criteria for Assessing Country of Origin Information (COI): A Checklist* (Sudski kriteriji za procjenu informacija o zemlji podrijetla: kontrolni popis), studeni 2006.

⁽¹¹⁾ ECOI, *Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI)* (Zajedničke smjernice EU-a za obradu informacija o zemlji podrijetla), travanj 2008.

⁽¹²⁾ ACCORD, *Priručnik za osposobljavanje u području istraživanja informacija o zemlji podrijetla*, izdanje iz 2013.

EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla iz 2019. ⁽¹³⁾ i sudska praksa ESLJP-a, među ostalima, sadržavaju brojne zajedničke standarde, posebno one prikazane u nastavku.

Slika 1. Standardi kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla

Neutralnost	Istraživanje informacija o zemlji podrijetla trebalo bi provoditi na neutralan način, tako da se pritom ne nastoji dati prednost određenom ishodu ili zaključku.
Pouzdanost	Odluke o potrebama za međunarodnom zaštitom trebale bi se temeljiti na informacijama o zemlji podrijetla iz pouzdanih izvora, uzimajući u obzir vjerodostojnost izvora, politički i ideološki kontekst, mjerodavnost izvora, metodologiju izvješćivanja, financiranje te iskustvo i motivaciju autora.
Ravnoteža	Budući da svaki izvor ima vlastitu perspektivu i središnju temu, trebalo bi pregledati različite izvore i različite vrste izvora kako bi se dobila najobuhvatnija i najuravnoteženija slika.
Aktualnost	Trebalo bi upotrebljavati ažurirane ili najnovije te vremenski relevantne informacije o zemlji podrijetla. Po potrebi se ponekad mogu upotrebljavati informacije o zemlji podrijetla koje nisu aktualne (kada je potrebno provjeriti upućivanje na prošle događaje ili kako bi se određenu temu stavilo u povijesni konceptualni kontekst).

⁽¹³⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019.

Objektivnost	Informacije o zemlji podrijetla trebale bi se temeljiti na činjenicama i na njih ne bi smjele utjecati emocije, nagađanja, osobne predrasude ili one koje proizlaze iz pripadnosti određenoj društvenoj skupini, interesi ili pristranost.
Točnost	Izjave ili mišljenja ili informacije trebali bi biti usklađeni s činjeničnom stvarnošću ili istinom. Točnost se može postići unakrsnim provjerama i potkrjepljivanjem informacija.
Transparen- tност	Informacije o zemlji podrijetla trebalo bi jasno iznijeti i njihovo se značenje ne smije iskrivljavati. Trebalo bi jasno, razumljivo i nedvosmisleno prikazati koje su metode upotrijebljene za donošenje odluka u okviru istraživanja te za prikupljanje, procjenu i iznošenje informacija.
Sljedivost	Odnosi se na mjeru u kojoj se može utvrditi primarni i/ili prvotni izvor određene informacije. Informacije o zemlji podrijetla trebalo bi jasno navesti i na njih bi trebalo propisno upućivati kako bi se čitateljima omogućilo da neovisno provjeravaju i procjenjuju informacije. Trebalo bi biti moguće utvrditi izvor svih informacija, po mogućnosti prvotni izvor.
Relevantnost	Informacije o zemlji podrijetla smatraju se relevantnima kada se temelje na pitanjima koja proizlaze iz pravnih pojmova prava o izbjeglicama i prava u području ljudskih prava ili kada se temelje na pitanjima koja se odnose na izjave podnositelja zahtjeva te kada su blisko povezane s predmetnom činjenicom, događajem ili pitanjem.

Tim se standardima osigurava da informacije o zemlji podrijetla ispunjavaju sve potrebne postupovne zahtjeve i zahtjeve u pogledu kvalitete kako bi se mogle upotrebljavati u postupcima međunarodne zaštite. Ti standardi imaju ulogu u različitim fazama tijekom cijelog postupka međunarodne zaštite, a posebno:

- **pri postavljanju istraživačkih pitanja na temelju konkretnog predmeta:** kako bi se osiguralo da su teme za istraživanje informacija o zemlji podrijetla relevantne u pogledu ključnih elemenata izjava podnositelja zahtjeva i ključnih pravnih pitanja na koja je potrebno odgovoriti za potrebe razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- **pri provedbi istraživanja informacija o zemlji podrijetla:** kako bi se osiguralo da se istraživanje provodi na neutralan način, odnosno tako da se pritom ne nastoji dati prednost određenom ishodu ili zaključku, radi postizanja najveće moguće kvalitete i valjanosti;
- **pri odabiru, procjeni i provjeri različitih izvora informacija:** kako bi se zajamčilo da informacije o zemlji podrijetla proizlaze iz pouzdanih izvora te da se upotrebljavao širok raspon izvora i njihova ujednačena kombinacija;

- **pri ocjenjivanju informacija o zemlji podrijetla:** kako bi se osiguralo da su izvori i informacije relevantni za predmet, pouzdani, točni i aktualni (ili vremenski relevantni), u skladu sa standardima kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla;
- **pri upućivanju na informacije o zemlji podrijetla u odlukama:** kako bi se osiguralo da se informacije iznose na neutralan način te da se na informacije o zemlji podrijetla upućuje na transparentan način i tako da se omogućuje njihova sljedivost.

Kada se informacije o zemlji podrijetla odabiru iz različitih izvora, i izvori i informacije moraju se ocijeniti na temelju kriterija kvalitete. Imajte na umu da postoji razlika između „informacija” i „izvora”. U ovom praktičnom vodiču upotrebljavamo sljedeće definicije koje se upotrebljavaju u EASO-ovoj metodologiji izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla ⁽¹⁴⁾:

- **Informacije** su sadržaji ili podatci koje pruža izvor.
- **Izvor** je medij, osoba ili institucija od koje potječu informacije:
  - o Primarni izvor usko je ili izravno povezan s događajem, činjenicama ili pitanjem (tj. ima informacije iz prve ruke).
  - o Prvotni izvor prvi put bilježi neki događaj, činjenicu ili pitanje izravno iz izvora. Prvotni izvor može biti i primarni izvor.
  - o Sekundarni izvor prenosi ili upućuje na informacije iz prvotnog izvora (ili drugih sekundarnih izvora).

Potrebno je istaknuti i važnu razliku između izvora i baza podataka / portala. U općenitom smislu, baza podataka / portal platforma je koja sadržava informacije iz različitih vrsta izvora. Baza podataka / portal pružatelj je informacija, ali obično nije izvor informacija. Detaljne informacije o portalima i bazama podataka posvećenima informacijama o zemlji podrijetla nalaze se u [poglavlju 5. „Istraživanje informacija o zemlji podrijetla i izvori informacija o zemlji podrijetla”](#).

1.5. Važnost procjene izvora

Kako bi se procijenilo jesu li izvori pouzdani i pružaju li točne i relevantne informacije povezane s predmetom, uvijek je potrebno pojedinačno procijeniti izvore u odnosu na standarde kvalitete. Na taj se način najbolje postiže osiguranje kvalitete informacija o zemlji podrijetla u skladu sa zajedničkim standardima. Stoga je od iznimne važnosti da imate na umu kriterije za procjenu izvora i potvrđivanje informacija.

Iako se u praksi procjena izvora i potvrđivanje informacija ⁽¹⁵⁾ često provode zajedno, riječ je o dvama različitim konceptima. Procjena izvora odnosi se na kvalitetu izvora. Na primjer, visokokvalitetno izvješće iz pouzdanog izvora može sadržavati zastarjele informacije samo zato što je proteklo neko vrijeme i zato što su u međuvremenu nastupili određeni događaji. To ne dovodi do zaključka da izvor kao takav nije pouzdan. To samo znači da je potrebno pronaći aktualnije informacije kako bi se potvrdile i potkrijepile

---

⁽¹⁴⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019., str. 12. – 14.

⁽¹⁵⁾ Potvrđivanje informacija postupak je evaluacije informacija. Potvrđivanje informacija može se provesti ispitivanjem podrijetla informacija koje pruža svaki izvor te unakrsnim provjeravanjem, potkrjepljivanjem i uspoređivanjem informacija s informacijama iz drugih izvora. EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019., str. 14. – 15.

te informacije. Procjena izvora može dovesti i do zaključka da se na određeni izvor općenito ne bi trebalo oslanjati, da se na njega ne bi trebalo oslanjati u pogledu određenih tema, ili pak da se taj izvor može upotrijebiti za opisivanje samo jednog stajališta, ali ne i za opisivanje situacije na objektivan način. Više informacija o procjeni izvora može se pronaći u *EASO-ovoj metodologiji izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla* ⁽¹⁶⁾.

Informacije se smatraju točnima kad je riječ o istinitom prikazu događaja ili situacije. Objektivne su ako se temelje na činjenicama i na njih ne utječu emocije, nagađanja, osobne predrasude ili one koje proizlaze iz pripadnosti određenoj društvenoj skupini, interesi ili pristranost. Informacije se smatraju aktualnima kad je riječ o najnovijim dostupnim informacijama. Međutim, prihvatljive su i informacije koje nisu nove, ali se okolnosti nisu promijenile od objave tih informacija. Za potrebe procjene pouzdanosti izvora korisna su pitanja namijenjena „procjeni izvora” navedena u nastavku.

Tko pruža informacije? Je li to očito ili je izvor anonim? Koliko je mjerodavan u tom području? Kakav ugled ima? Ima li autor izvora posebno znanje koje ga čini „stručnim” za predmetno pitanje? Je li poznato da je pristran? U kojem kontekstu izvor djeluje?

Kakve se informacije pružaju? Kakva je priroda prikupljenih informacija (npr. medijski članak, iskaz svjedoka, priopćenje za medije, mišljenje, dokument o stajalištu itd.)? U kojoj se mjeri one temelje na činjenicama i u kojoj su mjeri dokumentirane? Iznose li se na neovisan način, tako da na njih ne utječe motivacija autora izvora?

Zašto izvor pruža te informacije? Koliko je mjerodavan u tom području i s kojom namjerom pruža informacije? Ima li poseban interes (npr. informiranje, zagovaranje, prikupljanje sredstava itd.)?

Kako su informacije iznesene? Je li materijal prikazan na objektivan i transparentan način? Je li jasno koje su istraživačke metode primijenjene? Kako je izvor prikupio informacije? Jesu li jezik i stil pisanja neutralni ili pristrani? Jesu li informacije sljedive i je li izvor informacija transparentan?

Kada su informacije prikupljene i kada su stavljene na raspolaganje ⁽¹⁷⁾?

Kada se promatraju različiti izvori, može se postaviti pitanje jesu li određeni izvori vredniji ili pouzdaniji od drugih izvora. Na primjer, imaju li medijski izvori istu vrijednost kao izvori UN-a pri ocjenjivanju informacija o zemlji podrijetla kao osnove za donošenje odluke? Bi li trebalo pridati veću važnost vladinom izvješću nego članku koji je objavila neka nevladina organizacija?

U tom je kontekstu važno naglasiti da je svaki izvor mjerodavan u svojem području i/ili ima svoju svrhu te da ne postoji opća hijerarhija izvora. Korisnost i mjerodavnost svakog izvora ovisi o pitanju na koje treba odgovoriti. Svaki bi izvor trebalo zasebno procijeniti, a zaključke o pouzdanosti izvora trebalo bi donijeti tek nakon temeljite procjene izvora. To znači da neki izvor ne biste trebali odbaciti bez daljnijeg razmatranja i procjene.

⁽¹⁶⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019.

⁽¹⁷⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019., Prilog 2.: Pojmovnik.

1.6. Informacije o zemlji podrijetla i smjernice za pojedine zemlje

Kako bi se olakšala ocjena zahtjeva za međunarodnu zaštitu, tijela za azil mogu osigurati različite vrste proizvoda koji se temelje na informacijama o zemlji podrijetla te druge alate koji nisu povezani s takvim informacijama, kao što su dokumenti o politikama ili smjernice za pojedine zemlje. Ključno je razumjeti razliku između proizvoda koji se temelje na informacijama o zemlji podrijetla i dokumenata o politikama / smjernica te razliku između njihovih svrha.

Smjernice i dokumente o politikama za pojedine zemlje izrađuju tijela za azil kako bi pomogla svojim nadležnim službenicima, kako bi potaknula konvergenciju i kako bi donošenje odluka učinila učinkovitijim davanjem savjeta i uputa o tome kako bi predmete trebalo razmatrati. U njima se utvrđuju općenite smjernice tijelâ za potrebe ocjene zahtjeva ili one specifične za ocjenu određenih pitanja te politike u pogledu zahtjevâ iz određene zemlje, tako što se relevantni elementi razmatraju u skladu s nacionalnim i međunarodnim zakonodavstvom te zakonodavstvom EU-a (posebno preinakom Direktive o kvalifikaciji). Ti dokumenti čine **pravno tumačenje** i namijenjeni su evaluaciji stanja u određenoj zemlji. To je glavna razlika u odnosu na informacije o zemlji podrijetla. Informacije o zemlji podrijetla (dokazi u obliku informacija o zemlji podrijetla) činjenični su temelj za izradu smjernica i dokumenata o politikama, u kojima se često upućuje na informacije o zemlji podrijetla kako bi se jasnije obrazložila određena odluka. Međutim, važno je razumjeti da smjernice i dokumenti o politikama sami po sebi nisu informacije o zemlji podrijetla te ih stoga ne bi trebalo upotrebljavati kao izvore informacije o zemlji podrijetla niti upućivati na njih kao na izvore takvih informacija. Neke nacionalne smjernice / dokumenti o politikama upotrebljavaju se u kombinaciji s informacijama o zemlji podrijetla, na primjer dokumenti s napomenama o politici i informacijama u pogledu pojedine zemlje koje izrađuje Ministarstvo unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine.

Smjernice za pojedine zemlje koje objavljuje EASO sadržavaju i sažetke informacija o zemlji podrijetla namijenjene pojašnjenju činjeničnog temelja za ocjenu zahtjeva. Riječ je samo o sažetom prikazu informacija iz izvornog izvješća o informacijama o zemlji podrijetla. Ocjenu zahtjeva u konkretnim predmetima trebalo bi temeljiti na izvornim izvješćima o informacijama o zemlji podrijetla na koja se upućuje te bi u ocjeni trebalo navesti izvješća na kojima se ona temelji. Više informacija o radu EASO-a u području smjernica za pojedine zemlje dostupno je u odjeljku o smjernicama na službenim stranicama EASO-a: <https://easo.europa.eu/country-guidance>.

UNHCR isto tako izdaje smjernice za pojedine zemlje, kao što su dokumenti *Smjernice o prihvatljivosti i Razmatranja o međunarodnoj zaštiti*, namijenjene za pomoć nadležnim službenicima, među ostalim osoblju UNHCR-a, vladama i stručnjacima u procjeni potreba tražiteljâ azila za međunarodnom zaštitom ⁽¹⁸⁾. Ti se dokumenti ne smatraju informacijama o zemlji podrijetla, ali sadržavaju upućivanja na izvore informacija o zemlji podrijetla u bilješkama.

Važno je naglasiti da smjernice za pojedine zemlje ne bi trebalo miješati sa **zaključcima o informacijama o zemlji podrijetla (analiza informacija o zemlji podrijetla)**. Izvješća o informacijama o zemlji podrijetla mogu sadržavati odjeljke sa „zaključcima” ili „analizama”. Međutim, za razliku od smjernica za pojedine

---

⁽¹⁸⁾ Riječ je o pravnim tumačenjima kriterija za dodjelu statusa izbjeglice koji se primjenjuju za određene profile i koji se temelje na socijalnim, gospodarskim, sigurnosnim i humanitarnim uvjetima te uvjetima u pogledu ljudskih prava u predmetnoj zemlji/regiji podrijetla. UNHCR izdaje takve smjernice za pojedine zemlje na temelju svojeg mandata, u okviru svoje odgovornosti za nadzor primjene Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951., kako je izmijenjena Protokolom uz Konvenciju iz 1967.

zemlje, ti odjeljci ne sadržavaju pravne ocjene, smjernice za politiku i smjernice za donošenje odluka. Ti su zaključci namijenjeni isticanju obrazaca i trendova u okviru dostupnih informacija o stanju u zemlji podrijetla, uz istodobno izbjegavanje prekomjerne generalizacije. Zaključci o informacijama o zemlji podrijetla jesu **informacije o zemlji podrijetla u pravom smislu riječi** i temelje se na sažetim informacijama o zemlji podrijetla koje se navode u brojnim izvorima. Više informacija može se pronaći u *EASO-ovoj metodologiji izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla* ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁹⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019., str. 20. – 21.

2. Informacije o zemlji podrijetla i razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Gotovo svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu otvara određena pitanja i teme koje treba dodatno istražiti i na koje odgovor mogu dati informacije o zemlji podrijetla. Ponekad su potrebne općenite informacije kako bi se dobila sveobuhvatna slika stanja u određenoj zemlji. U drugim su slučajevima potrebne prilično detaljne informacije specifične za pojedini predmet ili temu o, na primjer, određenoj etničkoj skupini ili političkom incidentu kako bi se steklo razumijevanje ključnog elementa predmeta ili kako bi se ocijenila vjerodostojnost podnositelja zahtjeva.

2.1. Različite svrhe informacija o zemlji podrijetla u postupku razmatranja

Informacije o zemlji podrijetla pomažu u radu službenika u pogledu različitih aspekata razmatranja zahtjeva, kao što su:

- upoznavanje s općom političkom, sigurnosnom i/ili društveno-gospodarskom situacijom u zemlji podrijetla;

Poznavanje situacije u zemlji podrijetla podnositelja zahtjeva i upoznatost s drugim relevantnim informacijama koje potvrđuju poznate pojedinosti o predmetu ključan je prvi korak u pripremi intervjua. Ako niste upoznati s time koja se ljudska prava krše u određenoj zemlji, postoji rizik od zanemarivanja ili nerazumijevanja određenih materijalnih činjenica ⁽²⁰⁾. Isto tako, ako niste svjesni društvenih stavova u određenoj zemlji, moglo bi vam promaknuti i samo postojanje određene društvene skupine. U nekim slučajevima podnositelji zahtjeva možda neće moći jasno iznijeti svoje probleme, a vaše je znanje o situaciji u zemlji podrijetla važno za utvrđivanje relevantnih elemenata zahtjeva.

- procjenjivanje **vanjske vjerodostojnosti** relevantnih tvrdnji ⁽²¹⁾;

Vanjska vjerodostojnost odnosi se na usklađenost s dokazima treće strane (tj. dokazima koje ne iznosi podnositelj zahtjeva). Takvi se dokazi sastoje od informacija o zemlji podrijetla, poznatih činjenica i drugih dokaza koje je prikupilo tijelo odlučivanja. Informacije o zemlji podrijetla pomažu vam da potvrdite pojedinosti iz svjedočanstva podnositelja zahtjeva.

- procjenjivanje elemenata kojima se potkrjepljuje ili ne potkrjepljuje **potreba za međunarodnom zaštitom** podnositelja zahtjeva: osnovani strah podnositelja zahtjeva od proganjanja, uključujući rizik od

---

⁽²⁰⁾ Materijalne činjenice jesu činjenice koje su izravno povezane s definicijom izbjeglice (članak 1. točka (A) podtočka 2. Konvencije o izbjeglicama iz 1951. i članak 2. točka (d) preinake Direktive o kvalifikaciji) ili osobe koja ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu (članak 2. točka (f) i članak 15. preinake Direktive o kvalifikaciji) i odnose se na bit zahtjeva. Obično je suvišno usredotočiti se na manje ili nebitne činjenice koje ne utječu na središnje elemente zahtjeva. Vidjeti EASO, *EASO-ov praktični vodič: Procjena dokaza*, ožujak 2015.

⁽²¹⁾ Za više informacija vidjeti odjeljak 3.3.1. „Procjena vjerodostojnosti”.

proganjanja u budućnosti, različite vrste nepravde, posebni aspekti razloga za traženje međunarodne zaštite ⁽²²⁾, opće nasilje, mogućnosti zaštite, primjena mogućnosti zaštite unutar zemlje;

Teme povezane sa zaštitom povezane su sa sadržajem zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Informacije o zemlji podrijetla pomažu vam u procjeni mogućeg rizika s kojim se podnositelji zahtjeva suočavaju u svojoj zemlji podrijetla. Informacije o zemlji podrijetla mogu se odnositi na strah podnositelja zahtjeva od proganjanja zbog razloga navedenih u članku 10. preinake Direktive o kvalifikaciji (rasa, vjera, nacionalnost, pripadnost određenoj društvenoj skupini ili određeno političko mišljenje) ili na to ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za odobrenje supsidijarne zaštite u skladu s člankom 15. preinake Direktive o kvalifikaciji. Informacije o zemlji podrijetla mogu se odnositi i na procjenu dostatnosti zaštite u zemlji podrijetla podnositelja zahtjeva, na primjer na mogućnost zaštite unutar te zemlje.

- procjenjivanje toga treba li podnositelja zahtjeva **isključiti** iz prava na međunarodnu zaštitu.

Slično kao i kad je riječ o temama povezanim sa zaštitom, informacije o zemlji podrijetla pomažu vam u otkrivanju i procjeni mogućih klauzula o isključenju ⁽²³⁾.

Primjeri za pojašnjenje koji se upotrebljavaju u ovom vodiču

Kako bi se bolje opisala upotreba informacija o zemlji podrijetla u postupku razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u narednim poglavljima praktičnog vodiča upotrebljavaju se različiti primjeri koji se temelje na četirima konkretnim predmetima. Imajte na umu da na temelju tih primjera ne bi trebalo donositi opće zaključke, već se ti primjeri navode isključivo u obrazovne svrhe. Isto tako, imajte na umu da su informacije o zemlji podrijetla navedene u vodiču možda zastarjele.

Slučaj podnositeljice zahtjeva iz Iraka

Podnositeljica zahtjeva je **samohrana majka** s dvoje djece iz Iraka. Nema osobne isprave. Ona je **jezitinja**, u četrdesetim je godinama i pohađala je šest godina obveznog obrazovanja. Rođena je u **Sindžaru**, gradu u blizini Mosula. Njezin razlog bijega iz zemlje podrijetla jest invazija Islamske države Iraka i Sirije (**ISIS**) u kolovozu 2014. Napustila je dom zajedno s obitelji i cijeli su tjedan proveli u obližnjim planinama bez ikakve hrane i vode. Tijekom tog je tjedna umrla njezina majka, kao i drugi članovi njezine šire obitelji. Ne želi se vratiti kući zbog **nasilja i zlostavljanja** koje je pretrpjela. Osim toga, smatra da je **sigurnosna situacija** na području Mosula previše nestabilna za nju i njezino dvoje male djece.

⁽²²⁾ Za više informacija vidjeti odjeljak 3.3.2. „Procjena rizika”.

⁽²³⁾ Za više informacija vidjeti odjeljak 4. „Isključenje”.

Slučaj podnositelja zahtjeva iz Sirije

Podnositelj zahtjeva je **neoženjeni muškarac** rođen u Homsu. **Sunit** je i tijekom 2013. sudjelovao je u **prosvjedima u Homsu** dok je studirao na tamošnjem sveučilištu. Tijekom 2015. preselio se u Hamu, a kasnije, 2018., preselio se u Sarmin. Zbog sigurnosne situacije napustio je Sarmin i sa sirijskom putovnicom otputovao u Tursku, odakle je zatim ušao u Grčku. Ne želi se vratiti kući zbog **sigurnosne situacije** i **obveze služenja vojnog roka**.

Slučaj podnositelja zahtjeva iz Kameruna

Podnositelj zahtjeva je **neoženjeni muškarac** rođen u **Douali**. U tinejdžerskoj dobi imao je partnera. Ta je veza završila tri godine kasnije zbog odlaska njegova partnera u inozemstvo. Jednu godinu kasnije upoznao je drugog muškarca. Kada su se jednom prilikom nalazili u restoranu, njegova su partnera obuzeli osjećaji i poljubio je podnositelja zahtjeva, čime je otkrio njegovu **spolnu orijentaciju**. U prosincu iste godine, dok je s partnerom bio u posjetu svojoj obitelji, stanovnici njegova susjedstva **uništili su vozilo u vlasništvu obitelji**. Nakon toga njegov je partner pobjegao. Strahovao je za svoju sigurnost i zbog toga je napustio zemlju. Sada se ne želi vratiti jer se boji da će ga **osuditi i zatvoriti zbog homoseksualnosti**. Ne posjeduje putne isprave, ali ima rodni list.

Slučaj podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Podnositeljica zahtjeva je **neudana žena** rođena 1993. u **Caliju**, glavnom gradu departmana Valle del Cauca u Kolumbiji. Ima kolumbijsku putovnicu izdanu 2017. Katolkinja je i studirala je socijalni rad na sveučilištu Universidad del Valle. Nakon studija počela je raditi kao **socijalni radnik** u nevladinoj organizaciji čiji je cilj mlade u nepovoljnom položaju odvratiti od kriminala. Pobjegla je iz Kolumbije jer joj je zbog posla **prijetila** paravojna organizacija / kriminalna skupina **Las Águilas Negras**. Prijetili su da će je ubiti ako ne napusti svoje radno mjesto i ne uplati im veliku količinu novca. Njezina obitelj nije si mogla priuštiti plaćanje tolikog iznosa i odlučili su joj pomoći da pobjegne iz zemlje.

2.2. Postavljanje istraživačkih pitanja

Kako biste mogli nastaviti razmatrati aspekte uvedene u [odjeljku 2.1. „Različite svrhe informacija o zemlji podrijetla u postupku razmatranja”](#), trebali biste moći postaviti **istraživačka pitanja** koja će vam pomoći u pronalasku odgovora na relevantna pitanja važna za zahtjev. Postavljanje istraživačkih pitanja potrebno je kad sami prikupljate informacije o zemlji podrijetla, ali i kad šaljete upit jedinici za informacije o zemlji podrijetla ⁽²⁴⁾.

Istraživačka pitanja mogu biti relevantna u bilo kojoj fazi postupka dodjele međunarodne zaštite. Međutim, važno je da istraživačka pitanja budu precizno oblikovana kako bi se izbjeglo gubljenje vremena na neproduktivno istraživanje informacija o zemlji podrijetla. Na primjer, pri postavljanju istraživačkih pitanja, osim općenitog upoznavanja sa situacijom u zemlji podrijetla, trebali biste se pobrinuti da ta pitanja budu ključna za utvrđivanje vjerodostojnosti izjava podnositelja zahtjeva, potrebe za međunarodnom zaštitom, rizika u slučaju vraćanja itd. Stoga ne biste trebali započeti s istraživanjem informacija o zemlji podrijetla prije nego što dobijete jasnu predodžbu o tome koje su materijalne činjenice i na koja ključna pitanja trebate odgovoriti.

Korisna **metoda za postavljanje konkretnih istraživačkih pitanja** jest započeti tako što ćete utvrditi opću relevantnu temu ili teme koje je potrebno ocijeniti i zatim suziti tu temu ili teme na konkretnije točke i pitanja.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Kameruna

Kako bismo pojasnili, poslužiti ćemo se predmetom tražitelja azila iz Kameruna koji tvrdi da je proganjan zbog svoje spolne orijentacije. Kako biste procijenili njegovu potrebu za zaštitom, opća tema u okviru koje ćete trebati prikupiti informacije o zemlji podrijetla jest:

- položaj homoseksualnih osoba u Kamerunu.

Možete je dodatno suziti na konkretnije teme:

- odnos države prema homoseksualnim osobama u Kamerunu;
- odnos društva prema homoseksualnim osobama u Kamerunu;
- zaštita dostupna homoseksualnim osobama na razini države u Kamerunu.

Iz tih tema možete izvući konkretnija istraživačka pitanja.

Kad je riječ o odnosu države prema homoseksualnim osobama u Kamerunu:

- Koje je stajalište kamerunskog prava o spolnom ponašanju između osoba istog spola?

Nakon početnog istraživanja možda ste utvrdili da su u skladu s kamerunskim pravom spolne radnje između osoba istog spola zabranjene. Sad kad to znate, možda ćete morati potražiti sljedeće informacije:

- Provode li se u Kamerunu zakoni na temelju kojih se zabranjuju spolne radnje između osoba istog spola?

⁽²⁴⁾ Za više informacija vidjeti [odjeljak 2.2.1. „Traženje pomoći od stručnjaka za informacije o zemlji podrijetla”](#).

- Postoje li primjeri homoseksualnih osoba koje su bile izložene izvansudskom nasilju, proizvoljnom pritvaranju, iznudama, ponižavanju itd. za koje su odgovorni državni dionici u Kamerunu?

Kad je riječ o odnosu društva prema homoseksualnim osobama u Kamerunu:

- Kakvi su općeniti stavovi društva prema homoseksualcima u Kamerunu? Ako dodatno želite suziti temu možete postaviti, na primjer, sljedeće pitanje:
  - o Je li u medijima, na društvenim mrežama ili u javnom diskursu prisutan govor mržnje usmjeren protiv homoseksualnih osoba?

Kad je riječ o zaštiti dostupnoj homoseksualnim osobama na razini države u Kamerunu:

Prije svega je uvijek potrebno saznati tko su počinitelji proganjanja i kakvu zaštitu država općenito pruža. U ovom konkretnom primjeru nema potrebe za daljnjim istraživanjem dostupnosti zaštite koju država pruža jer iz prethodnih istraživanja znamo da država loše postupa prema homoseksualnim osobama. Međutim, kad bi se otkrilo samo loše postupanje društva, bilo bi potrebno dodatno istražiti zaštitu koju pruža država.

Pri postavljanju istraživačkog pitanja ne zaboravite razmotriti je li moguće pronaći informacije o zemlji podrijetla za vrlo specifična područja. Kad je riječ o primjeru kamerunskog tražitelja azila, vjerojatno nećete moći pronaći informacije o konkretnom incidentu iz njegove priče, kao što su one o uništavanju vozila njegove obitelji. Umjesto toga možete potražiti općenitije informacije o tome jesu li homoseksualni muškarci u Kamerunu izloženi nasilju i zlostavljanju za koje su odgovorni različiti subjekti (društvo, obitelj, prijatelji itd.).

Osim toga, pri postavljanju istraživačkog pitanja trebali biste imati na umu sve posebnosti svakog predmeta, kao što su ranjivost ili drugi osobni aspekti.

2.2.1. Traženje pomoći od stručnjaka za informacije o zemlji podrijetla

Neke nacionalne uprave imaju posebne jedinice za informacije o zemlji podrijetla ili stručnjake za informacije o zemlji podrijetla zadužene za davanje odgovora na pitanja povezana s informacijama o zemlji podrijetla kad je nadležnom službeniku potrebna pomoć. Ako su dostupni, stručnjaci za informacije o zemlji podrijetla mogu pružiti stručno znanje o pitanjima kao što su tehnike istraživanja i procjena izvora. U okviru jedinice mogu postojati i stručnjaci za informacije o zemlji podrijetla specijalizirani za određene zemlje ili regije, koji provode istraživanja i pružaju potrebne informacije. Zbog tog se razloga preporučuje da se obratite tim stručnjacima ako su dostupni u okviru sustava azila vaše zemlje.

Kada se obraćate stručnjacima za informacije o zemlji podrijetla, možete se poslužiti sljedećim savjetima, ovisno o nacionalnoj praksi:

- prije traženja pomoći provedite osnovno istraživanje na glavnim portalima za informacije o zemlji podrijetla;
- u svojem zahtjevu navedite izvore i informacije koje ste već pronašli/provjerili;
- utvrdite odgovarajuća i precizna istraživačka pitanja na nepristran način ⁽²⁵⁾.

Dobrom se praksom smatra za sebe zabilježiti svako pitanje na koje će biti ključno odgovoriti kako bi se zaključio postupak ocjene predmeta.

Pitanje za stručnjaka/jedinicu za informacije o zemlji podrijetla trebalo bi **postaviti objektivno** kako bi se osiguralo da je pristup prikupljanju informacija o zemlji podrijetla neutralan i nepristran (na njega ne smije utjecati nikakav interes u pogledu ishoda niti se smiju izričito tražiti informacije o zemlji podrijetla kojima bi se potkrijepila samo negativna odnosno pozitivna odluka). Zbog tog bi razloga trebalo izbjegavati pitanja povezana s istraživanjem informacija o zemlji podrijetla koja su manipulativna ili koja navode na određeni odgovor.

Primjer neprimjereno oblikovanog zahtjeva za informacije o zemlji podrijetla

- Potrebne su mi informacije o zemlji podrijetla kojima se potvrđuje da ne postoji opasnost od proganjanja ako se muškarac sunitske vjeroispovijesti vrati u Irak.

Primjeri pitanja koja su postavljena tako da sadržavaju pravni element i koja treba izbjegavati

- Kakva je opasnost od proganjanja ako se muškarac sunitske vjeroispovijesti vrati u Irak?
- Postoji li mogućnost zaštite unutar zemlje?

Prethodno navedena pitanja zadiru u područje donošenja odluka i ocjene zahtjeva te stoga nisu primjerena za postavljanje stručnjaku/jedinici za informacije o zemlji podrijetla. Takva bi pitanja za potrebe istraživanja informacija o zemlji podrijetla trebalo preoblikovati tako da budu neutralna i utemeljena na činjenicama, na primjer:

- Kako država i nedržavne skupine postupaju prema muškarcima sunitske vjeroispovijesti nakon povratka iz inozemstva?
- Suočavaju li se muškarci sunitske vjeroispovijesti s poteškoćama pri preseljenju unutar Iraka?

Ako vam za savjetovanje na nacionalnoj razini nije dostupna jedinica za informacije o zemlji podrijetla te je potrebno obratiti se vanjskim stručnjacima, trebali biste postupiti u skladu s nacionalnom praksom.

⁽²⁵⁾ Ovisno o nacionalnoj praksi, možda ćete za potrebe traženja određenih informacija o zemlji podrijetla morati dostaviti poseban obrazac jedinici/stručnjacima za informacije o zemlji podrijetla.

3. Upotreba informacija o zemlji podrijetla u različitim fazama razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

U svakoj fazi postupka – u okviru pripreme intervjua, vođenja intervjua i ocjenjivanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu – nadležni službenik mora biti dobro informiran o nedavnim događajima u zemlji podrijetla podnositelja zahtjeva i o svim relevantnim informacijama o zemlji podrijetla povezanim s njegovim predmetom.

U ovom ćemo dijelu zasebno i detaljno razmotriti svaku fazu.

Za početak u tablici u nastavku pogledajte ključne korake.

Tablica 1. Ključni koraci u fazama postupka razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Priprema za osobni intervju	Vođenje osobnog intervjua	Ocjenjivanje zahtjeva
<ul style="list-style-type: none"> prikupljanje osnovnih informacija o zemlji podnositelja zahtjeva pribavljanje ažuriranih informacija o trenutnoj sigurnosnoj i političkoj situaciji te situaciji u pogledu ljudskih prava u zemlji podnositelja zahtjeva utvrđivanje, u mjeri u kojoj je to moguće, materijalnih činjenica ⁽²⁶⁾ koje je potrebno istražiti te priprema relevantnih pitanja. izrada plana intervjua 	<ul style="list-style-type: none"> potvrđivanje ili preispitivanje vjerodostojnosti informacija koje je pružio podnositelj zahtjeva postavljanje relevantnih pitanja povezanih s informacijama o zemlji podrijetla prikupljanje dodatnih informacija o zemlji podrijetla u mjeri u kojoj je to moguće 	<ul style="list-style-type: none"> procjena vjerodostojnosti procjena rizika razmatranje aspekata zaštite (uključujući mogućnost zaštite unutar zemlje, ako je dostupna) razmatranje isključenja (ovisno o slučaju)

⁽²⁶⁾ Materijalne činjenice jesu činjenice koje su izravno povezane s definicijom izbjeglice (članak 1. točka (A) podtočka 2. Konvencije o izbjeglicama iz 1951. i članak 2. točka (d) preinake Direktive o kvalifikaciji) ili osobe koja ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu (članak 2. točka (f) i članak 15. preinake Direktive o kvalifikaciji) i odnose se na bit zahtjeva. Obično je suvišno usredotočiti se na manje ili nebitne činjenice koje ne utječu na središnje elemente zahtjeva. Vidjeti EASO, *EASO-ov praktični vodič: Procjena dokaza*, ožujak 2015.

3.1. Priprema za osobni intervju

Prije provedbe intervjuja ključna je temeljita priprema predmeta kako bi se dobio jasniji uvid u taj predmet i pripremio plan intervjuja prilagođen pojedinačnom podnositelju zahtjeva. U toj biste fazi trebali obratiti pozornost na ključne elemente iz spisa. Ključno je upoznati se s informacijama o podnositelju zahtjeva i njegovoj zemlji podrijetla. Nedostatak znanja mogao bi negativno utjecati na vašu sposobnost praćenja izjava podnositelja zahtjeva i postavljanja pitanja potrebnih za ispitivanje materijalnih činjenica, osnovanih strahova, rizika i drugih elemenata nužnih za donošenje odluke. To bi moglo dovesti do rizika od postavljanja nebitnih pitanja, što bi pak moglo ugroziti vaš autoritet ili narušiti povjerenje koje podnositelj zahtjeva ima u vas. Zbog toga nedostatak znanja može ugroziti provedbu intervjuja, ali i sposobnost ispunjavanja uvjeta zajedničkog tereta dokazivanja, čime se krši članak 4. preinake Direktive o kvalifikaciji.

Zbog toga je nužno upoznati se s ažuriranim informacijama o zemlji podrijetla prije intervjuja. One obuhvaćaju informacije o općoj situaciji u zemlji podrijetla, kao što je situacija u pogledu ljudskih prava, sigurnosti, vlade, vjerskih skupina, etničkih skupina, kulture, upravne podjele, novije povijesti itd., a obuhvaćaju i informacije o podnositelju zahtjeva koje su već dostupne u spisu. Na primjer, tijekom postupka registracije od podnositelja zahtjeva obično se traži da daju osobne podatke, kao što su dob, spol, mjesto rođenja i mjesto boravka, državljanstvo, etničko podrijetlo, jezik koji govore, vjera, obiteljski status, obrazovanje, radno iskustvo, rute putovanja, razlozi za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu itd. Sljedeći korak bit će razmatranje tih elemenata u smislu potreba za međunarodnom zaštitom, utvrđivanje materijalnih činjenica koje je potrebno istražiti tijekom intervjuja i utvrđivanje mogućih rizika za podnositelja zahtjeva u budućnosti. Istražite konkretne informacije o zemlji podrijetla povezane s materijalnim činjenicama i rizicima i pripremite plan intervjuja. Imajte na umu pokazatelje potrebe za isključenjem.

Vratimo se na prethodno predstavljene primjere podnositelja zahtjeva i utvrdimo što je potrebno ustanoviti u pogledu informacija o zemlji podrijetla prije intervjuja.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Iraka

Podnositeljica zahtjeva dostavila je samo informacije o zemlji podrijetla (Irak), mjestu rođenja (Sindžar), etničkom podrijetlu / vjeri (jezid) i obiteljskom statusu (samohrana majka s dvoje djece). Njezin razlog bijega iz zemlje podrijetla jest invazija ISIS-a u kolovozu 2014. Nema osobne isprave.

Nakon što ste se upoznali s **općom situacijom u pogledu ljudskih prava i sigurnosti** u Iraku i razmotrili poznate činjenice o podnositeljici zahtjeva u pogledu potreba za međunarodnom zaštitom, napraviti ćete popis svega što treba utvrditi tijekom intervjuja i istražiti ćete relevantne informacije o zemlji podrijetla.

Prikupljanje informacija povezanih s procjenom vjerodostojnosti. Kad je riječ o ovom primjeru, s obzirom na to da podnositeljica zahtjeva nema osobne isprave te uzimajući u obzir važnost i relevantnost mjesta boravka i vjerske pripadnosti podnositeljice zahtjeva, razmislite o informacijama koje će vam biti potrebne za istraživanje identiteta podnositeljice zahtjeva. Na primjer, opće informacije o zemlji podrijetla koje se odnose na Irak te **grad i regiju** u kojima je podnositeljica zahtjeva rođena važne su za utvrđivanje državljanstva i mjesta boravka podnositeljice zahtjeva. Isto tako, trebali biste se usredotočiti na opće informacije o jezidima. Zatim biste trebali potražiti informacije

o **situaciji tijekom invazije ISIS-a u kolovozu 2014.** kako biste utvrdili je li podnositeljica zahtjeva bila prisutna tijekom tih događaja. Točnije, trebali biste se usredotočiti na kronologiju događaja, uključene dionike, posljedice za civilno stanovništvo na tom području itd. te na položaj jezida tijekom sukoba u Sindžaru i svako kršenje ljudskih prava koje su možda doživjeli.

Prikupljanje informacija povezanih s potrebama za zaštitom. Istražite informacije o zemlji podrijetla povezane s **trenutačnom sigurnosnom situacijom** u Sindžaru i pokrajini Ninivi u kojoj se taj grad nalazi, postupanjem ISIS-a, vlasti i okolnog društva prema jezidima te trenutačnom interakcijom različitih etničkih skupina u Iraku kao što su jezidi, Kurdi i Arapi. Trebali biste dobro razumjeti i trenutačno stanje u pogledu dostupnosti **državne zaštite** u pokrajini Ninivi.

Prikupljanje informacija povezanih s mogućnošću zaštite unutar zemlje. Posljednji korak može biti razmatranje sigurnosne situacije i dostupnosti državne zaštite u dijelovima zemlje koji bi mogli biti prikladni za mogućnost zaštite unutar zemlje, uz istodobno razmatranje profila podnositeljice zahtjeva.

Uzimajući u obzir sve informacije koje ste prikupili, moći ćete ispuniti plan intervjua konkretnim pitanjima i postaviti relevantna pitanja podnositeljici zahtjeva.

U tom je pogledu preporučljivo pripremiti **konkretnija pitanja o činjenicama za koje znamo da se mogu potvrditi** zato što smo se prethodno pripremili i upoznali s informacijama o zemlji podrijetla. Ako postavite preopćenita pitanja, vjerojatno ćete dobiti odgovore sličnih obilježja, a mogućnost njihova ispitivanja u odnosu na pokazatelje vjerodostojnosti bit će ograničena. Isto tako, vrlo je teško nakon intervjua potvrditi činjenice i pojedinosti koje su previše specifične. U donošenju zaključka o mjestu podrijetla podnositeljice zahtjeva neće vam pomoći odgovor da u selu postoje trg i tržnica jer se takva mjesta mogu pronaći gotovo svuda. Isto tako, ako ne uspijete pronaći informacije o nazivu trga i tržnice koje je spomenula podnositeljica zahtjeva, to ne znači da oni ne postoje. Zbog tog biste razloga uz postavljanje otvorenih pitanja trebali razmisliti i o konkretnijim pitanjima s pomoću kojih biste mogli dobiti dodatne informacije koje se mogu potvrditi, na primjer:

- Gdje se točno nalazi (određeno mjesto koje je prethodno spomenula podnositeljica zahtjeva)?
- Kako se dolazi onamo iz (naziv mjesta)?

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

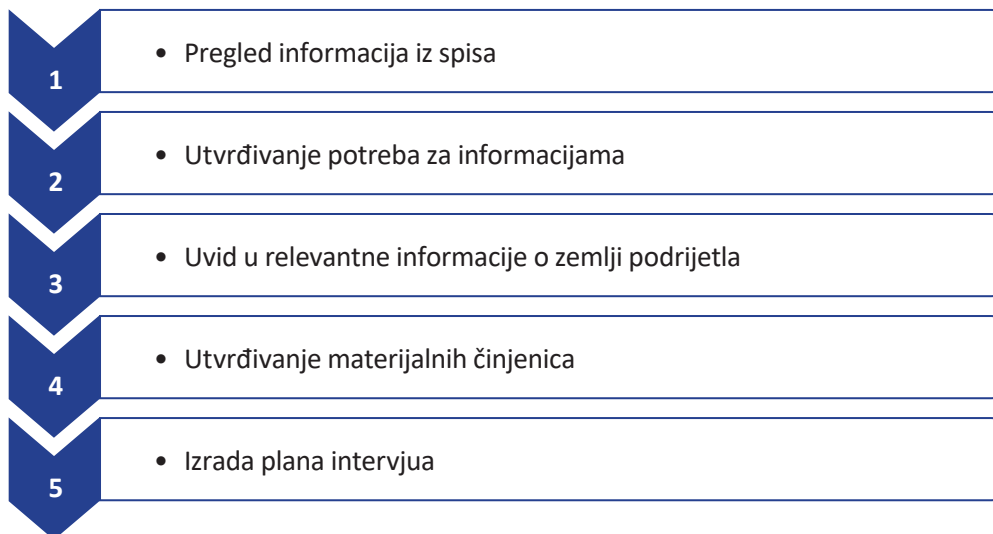
Podnositelj zahtjeva dostavio je informacije o mjestu podrijetla, obiteljskom statusu, vjeri, mjestima u kojima je prethodno boravio, obrazovanju i razlogu napuštanja zemlje podrijetla. Nakon što ste se upoznali s **općom situacijom u pogledu ljudskih prava i sigurnosti** u Siriji i razmotrili poznate činjenice o podnositelju zahtjeva u pogledu potreba za međunarodnom zaštitom, napraviti ćete popis svega što treba utvrditi tijekom intervjua i istražiti ćete relevantne informacije o zemlji podrijetla.

Prikupljanje informacija povezanih s procjenom vjerodostojnosti. Slično kao u prethodno navedenom predmetu, nakon što ste se upoznali s **općom situacijom u pogledu sigurnosti i ljudskih prava** u Siriji, trebat ćete proučiti opće informacije o **Siriji, Homsu, tamošnjem sveučilištu i sunitkim muslimanima** kako biste saznali više o identitetu podnositelja zahtjeva. U tom bi pogledu bilo korisno pronaći informacije o zemlji podrijetla na temu mogućnosti dobivanja putovnice u Siriji. Zatim ćete trebati prikupiti posebne informacije o zemlji podrijetla povezane s događajima i sudionicima (političkim/vojnim) važnima za Homs, Hamu i Sarmin u vrijeme boravka podnositelja u tim mjestima prije bijega iz Sirije. One uključuju, na primjer, informacije o **prosvjedima u Homsu 2013.**

Prikupljanje informacija povezanih s potrebama za zaštitom. Nadalje, morate imati jasnu predodžbu o **trenutačnoj političkoj i sigurnosnoj situaciji i situaciji u pogledu ljudskih prava** u Siriji. U tom pogledu trebali biste uzeti u obzir i vjerski identitet podnositelja zahtjeva, koji se izjašnjava kao sunitki musliman. Bit će vam potrebne informacije o položaju Sirijaca koji su sudjelovali u prosvjedima protiv režima. Konačno, uzimajući u obzir dob podnositelja zahtjeva, trebali biste prikupiti i informacije o **služenju vojnog roka** i novačenju, među ostalim one o pravilima, postupanju prema ročnicima i radnjama koje se od njih očekuju.

Informacije koje pronađete tijekom pripreme intervjua pomoći će vam da odlučite o tome trebate li tijekom intervjua postaviti dodatna pitanja. Istodobno će vam informacije o zemlji podrijetla pomoći da izbjegnute nepotrebna pitanja i usredotočite se na pitanja važna za donošenje odluke. Informacije o zemlji podrijetla mogu vam pomoći i u otkrivanju konkretnih činjenica o određenim profilima te na taj način utjecati na prirodu i količinu dodatnih pitanja tijekom intervjua. Na primjer, u okviru istraživanja informacija o zemlji podrijetla u pogledu vojnog roka u Siriji, utvrdit ćete da muškarci u dobi od 18 do 42 godine imaju zakonsku obvezu služiti vojni rok te da su masovna novačenja uobičajena u pokrajinama Homs i Hama. Iako studenti pod određenim uvjetima mogu biti izuzeti od obveze služenja vojnog roka, studente starije od 25 godina obično bi se unovačilo u vojsku i druga s njom povezana sigurnosna tijela. Ako podnositelj zahtjeva pripada toj kategoriji, odnosno ako je 2013. bio stariji od 25 godina, informacije koje otkrijete utjecat će na vaš pristup materijalnoj činjenici „podnositelj zahtjeva sudjelovao je u prosvjedima u Homsu kao student“. Budući da iz informacija o zemlji podrijetla proizlazi da je većina studenata njegove dobi unovačena u vojsku, možda bi bilo poželjno uključiti ciljana pitanja kako biste saznali kako je podnositelj zahtjeva uspio izbjeći služenje vojnog roka. Zahvaljujući pažljivoj pripremi moći ćete utvrditi i moguće razloge za isključenje te postaviti dodatna konkretna pitanja. Dodatne smjernice o isključenju navedene su u [odjeljku 4. „Isključenje“](#).

Nakon što prikupite sve potrebne informacije o zemlji podrijetla i proučite različite vrste pouzdanih izvora, trebali biste moći pripremiti prilagođeni plan intervjua (ključne teme, vrste pitanja koje trebate postaviti) u skladu s ciljevima pojedinačnog intervjua. Dobro razrađen plan intervjua ključan je za djelotvoran i učinkovit intervju.

Upamtite**3.2. Vođenje osobnog intervjua**

Na temelju informacija sadržanih u spisu i informacija koje ste prikupili moći ćete postavljati **relevantna pitanja** povezana s vanjskom vjerodostojnošću ili pitanjima povezanim sa zaštitom koja je potrebno potkrijepiti informacijama o zemlji podrijetla. Moći ćete jednostavno utvrditi i nove teme koje podnositelj zahtjeva iznese tijekom intervjua. U nastavku možete pronaći pitanja za intervju koja su relevantna za procjenu vanjske vjerodostojnosti ili razloga za podnošenje zahtjeva ili budućeg rizika. Imajte na umu da je riječ samo o primjerima i da popis nije sveobuhvatan. Imajte na umu i da bi pitanja uvijek trebalo prilagoditi pojedinačnom predmetu i dostupnim informacijama o zemlji podrijetla. Isto tako, pri oblikovanju pitanja uzmite u obzir osobne okolnosti podnositelja zahtjeva, kao što su dob, spol, obrazovanje i društveni položaj itd. ⁽²⁷⁾. Prikupljene informacije možda bi se mogle potvrditi informacijama o zemlji podrijetla.

Prema potrebi, dobra je praksa od podnositelja zahtjeva tijekom intervjua zatražiti da slovka imena, nazive lokacija i organizacija itd. kako biste znali kako se pišu na lokalnom jeziku, što je korisno za istraživanje koje ćete provoditi sami ili koje će za vas provoditi stručnjaci za informacije o zemlji podrijetla.

Primjeri pitanja namijenjenih procjeni vanjske vjerodostojnosti u predmetu podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije – ispitivanje izjava podnositeljice zahtjeva

- Koji je puni naziv nevladine organizacije za koju ste radili (na lokalnom jeziku)?
- Možete li opisati nevladinu organizaciju za koju ste radili? Kako je ustrojena?
- Gdje se nalazi njezino sjedište?

⁽²⁷⁾ U ovom se odjeljku obrađuju informacije koje se prikupljaju tijekom intervjua. Za detaljnije smjernice o tehnikama intervjuiranja vidjeti *EASO-ov praktični vodič: Osobni intervju*, prosinac 2014.

- Tko je osnivač / direktor / direktor podružnice?
- Što točno radi vaša nevladina organizacija, koji su njezini ciljevi? Za koja je područja specijalizirana?
- Koje su bile vaše aktivnosti i odgovornosti u toj nevladinoj organizaciji?
(Ovo pitanje nije izravno povezano s informacijama koje se mogu usporediti s informacijama o zemlji podrijetla, osim ako je riječ o osobi na visokom položaju. Međutim, informacije o zemlji podrijetla mogle bi pomoći u stjecanju općeg uvida u odgovornosti članova ovisno o njihovom položaju u organizaciji, te stoga mogu utjecati na procjenu vanjske vjerodostojnosti.)
- Jeste li upoznati s ulogom i aktivnostima skupine Las Águilas Negras? Možete li ih opisati?

Primjeri pitanja namijenjenih procjeni vanjske vjerodostojnosti u predmetu podnositelja zahtjeva iz Sirije – ispitivanje izjava podnositelja zahtjeva

- Možete li opisati prosvjede u kojima ste sudjelovali i svoju ulogu u tim prosvjedima? (vrijeme i mjesto)
- Možete li opisati što vam se dogodilo nakon sudjelovanja u tim prosvjedima?
- Možete li opisati što se dogodilo vašoj obitelji i vašim prijateljima; gdje su oni sada?
- Jeste li dobili poziv za služenje vojnog roka? Ako da, kada i kako? Jeste li se odazvali na poziv za služenje vojnog roka?

Primjeri pitanja povezanih sa zaštitom u predmetu podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije – procjena rizika za podnositeljicu zahtjeva u budućnosti (osnovani strah i dostupnost zaštite)

- U kakvom su položaju aktivisti / socijalni radnici koji rade u nevladinim organizacijama ili surađuju s njima?
- Kako vam je prijetila skupina Las Águilas Negras? Jesu li prijetili drugim zaposlenicima/članovima vaše nevladine organizacije?
- Jeste li zatražili zaštitu od lokalnih vlasti; na primjer, jeste li prijavili prijetnju policiji? Kakav je bio ishod? Jesu li poduzeli ikakve mjere? Ako ne, jeste li podnijeli pritužbu drugoj policijskoj postaji?

Vrlo je važno da tijekom intervjua budete **širokourni** i da ostanete **fleksibilni** i **nepriistrani**. Plan intervjua koji ste pripremili i informacije o zemlji podrijetla koje ste prikupili trebali bi imati samo **potpurnu ulogu** u cijelom postupku intervjua. Morate predvidjeti i biti spremni na to da bi podnositelj zahtjeva mogao tijekom intervjua iznijeti potpuno nove teme te na to da biste mogli dobiti neočekivane odgovore.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Kameruna

Tijekom intervjua podnositelj zahtjeva iz Kameruna navodi da je u braku sa ženom. To se ne bi trebalo automatski smatrati čimbenikom koji dovodi u pitanje njegovu tvrdnju da je homoseksualne orijentacije / homoseksualnog ponašanja. Iz dostupnih izvješća o informacijama o zemlji podrijetla možete saznati da nije neobično da homoseksualni muškarci u supsaharskoj Africi vode „dvostruki život“ i vjenčaju se sa ženama. Možda je sklopio brak zbog prevladavajućih društvenih normi u svojoj zemlji i/ili kako bi se zaštitio ⁽²⁸⁾.

Imajte na umu da informacije o zemlji podrijetla imaju svoja ograničenja i može se dogoditi da konkretne informacije o nekim događajima nisu dostupne. Međutim, to ne znači nužno da se određeni događaj nije dogodio ili da osoba ili organizacija koje je spomenuo podnositelj zahtjeva ne postoje. Budite širokumni i tijekom intervjua prikupite **dodatne informacije** od podnositelja zahtjeva koje vam mogu olakšati istraživanje daljnjih informacija nakon intervjua.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Naziv nevladine organizacije koju spominje podnositeljica zahtjeva ne pojavljuje se ni u jednom dostupnom izvješću o toj zemlji. To ne znači da nevladina organizacija ne postoji i da izjava podnositeljice zahtjeva nije vjerodostojna. Možda nećete pronaći informacije o nevladinoj organizaciji jer je nedavno osnovana, jer se tek odvojila od druge organizacije ili jer je aktivna samo na lokalnoj razini te stoga ne postoji toliko interes za njezin rad da bi se objavljivale povezane informacije ⁽²⁹⁾. Zamolite podnositeljicu zahtjeva da navede druge nevladine organizacije sa sličnim ciljevima i svrhama te da vam pruži informacije o njima kako biste dobili uvid u širi kontekst.

Novi elemente koje iznese podnositelj zahtjeva možda će biti potrebno brzo provjeriti kako bi se potvrdili lokacija, dokaz ili naziv skupine itd. U takvim će slučajevima možda biti potrebno **potražiti dodatne informacije** koje mogu poslužiti kao smjernice za vaša pitanja. Bez obzira na to, vrlo je važno **poštovati tijek intervjua**.

Ako tijekom intervjua morate potražiti informacije o zemlji podrijetla, trebali biste se pobrinuti za to da time **ne narušite** odnos koji ste izgradili s podnositeljem zahtjeva. U prisutnosti podnositelja zahtjeva mogle bi se provesti brze provjere ako je to prikladno s obzirom na okruženje. Međutim, ako vam je potrebno više vremena za traženje određenih informacija o zemlji podrijetla te da se upoznate s njima, možda je primjerenije to učiniti tijekom **stanke** ili **nakon** intervjua.

⁽²⁸⁾ Jedinica za informacije o zemlji podrijetla Ureda za strance, Poljska, *Situation of Sexual Minorities in Africa (South of the Sahara)* (Položaj seksualnih manjina u Africi (južno od Sahare)), Maciej Fagasiński, svibanj 2013., str. 23.

⁽²⁹⁾ Za više informacija o nedostatku informacija o zemlji podrijetla vidjeti [odjeljak 3.3.1.1. „Procjena informacija o zemlji podrijetla u okviru procjene vanjske vjerodostojnosti“](#).

Primjer 1. iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

Tijekom intervjua podnositelj zahtjeva iz Sirije dodao je da se na putu prema Hami zaustavio u Ar-Rastanu. Ondje je proveo četiri mjeseca.

Ako za to imate mogućnost, **tijekom intervjua** možete na brzinu provjeriti točnu lokaciju tog mjesta (npr. na kartama možete provjeriti nalazi li se ono na putu prema Hami) i postaviti dodatna pitanja o boravku podnositelja zahtjeva u Ar-Rastanu ili podnositelju zahtjeva omogućiti da pojasni neke moguće nejasne elemente (to ćemo detaljnije obraditi u nastavku).

U praksi su brze provjere moguće samo ako imate pristup bazi informacija o zemlji podrijetla ili internetu. U tom pogledu pridržavajte se nacionalnih praksi.

Brze provjere trebale bi biti kratke i jednostavne. Namijenjene su provjeri naziva mjesta, lokacija mjesta, datuma, naziva organizacija i pokrata, imena ili nadimaka vođa itd.

Primjer 2. iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Tijekom intervjua podnositeljica zahtjeva iz Kolumbije dodaje sljedeće nove informacije. Tvrdi da vodi blog na kojem je snažno kritizirala vlasti zbog korupcije i suradnje s narkobandama. Optužila ih je da kriminalnim skupinama dozvoljavaju vrbovanje dječaka. Zbog te navodne klevete usmjerene na političare prijetili su joj zatvorom.

U takvoj situaciji nakon provjere novih činjenica koje je navela podnositeljica zahtjeva, kao što su sadržaj njezina bloga, članaka i komentara o lokalnim političarima, trebete potražiti informacije o zemlji podrijetla koje se odnose na stanje u pogledu slobode izražavanja u Kolumbiji i moguće sankcije za klevetu usmjerenu na vlasti. Trebali biste provjeriti i dostupne informacije o suradnji bandi s vlastima ili o svim načinima na koje se vlasti bore protiv te situacije.

Zbog količine novih i specifičnih informacija u ovom ćete slučaju morati provesti temeljitija istraživanja i/ili obratiti se jedinici za informacije o zemlji podrijetla. Za to će vam trebati više vremena pa se preporučuje da to učinite **nakon intervjua**.

U praksi bi se provedba temeljitijeg istraživanja i/ili slanje dodatnih pitanja vašoj jedinici za informacije o zemlji podrijetla općenito trebali odvijati nakon intervjua.

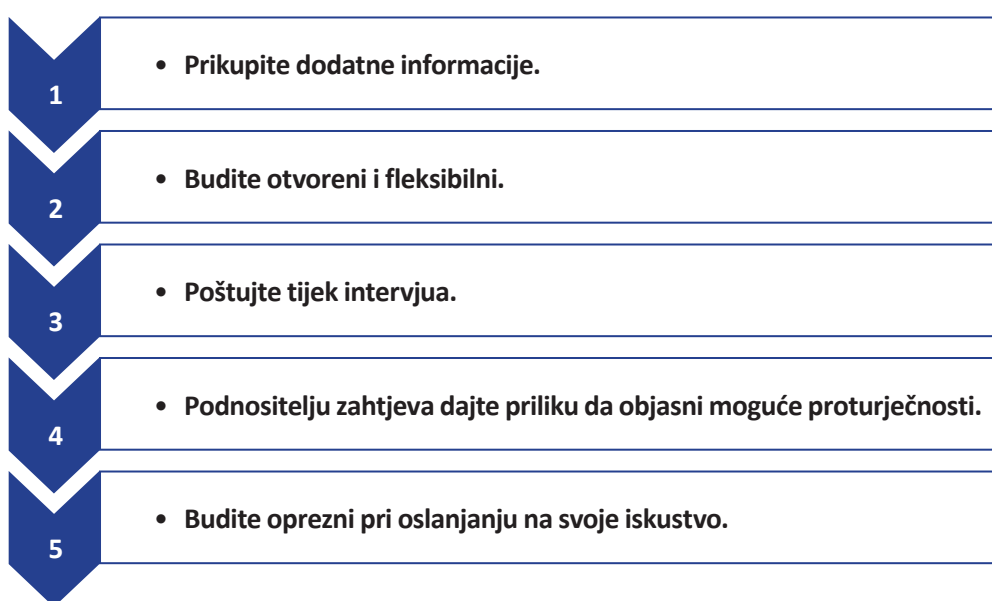
Izjave podnositeljâ zahtjeva mogu se razlikovati od informacija o zemlji podrijetla koje ste pronašli, što bi moglo negativno utjecati na procjenu vjerodostojnosti i konačnu odluku. Informacije o zemlji podrijetla zbog kojih bi donositelj odluka mogao biti sklon negativnoj ocjeni vjerodostojnosti trebalo bi iznijeti podnositelju zahtjeva kako bi se on na njih mogao očitovati ⁽³⁰⁾, u skladu s načelom jednakosti procesnih sredstava. **Podnositelju zahtjeva trebalo bi, ako je to moguće, tijekom intervjua dati priliku da objasni**

⁽³⁰⁾ EASO, *EASO-ov praktični vodič: Osobni intervjui*, prosinac 2014.

proturječnosti između svojih izjava i informacija o zemlji podrijetla ⁽³¹⁾ kako bi mogao osporiti te informacije ako je to potrebno i/ili kako bi se mogao pripremiti na suočavanje s informacijama koje bi mogle ugroziti vjerodostojnost njegova zahtjeva.

Trebali biste biti oprezni pri oslanjanju na vlastito iskustvo i znanje. Iskusni nadležni službenici obično imaju dobar pregled stanja u određenim zemljama podrijetla. Lakše je **utvrditi** relevantne aspekte i teme, a znanje o informacijama o zemlji podrijetla istodobno pomaže iskusnim nadležnim službenicima da postave relevantna pitanja. Međutim, to iskustvo ponekad može negativno utjecati na intervju. Budući da su iskusni nadležni službenici toliko upućeni u temu, može se dogoditi da ne provjere najnovije događaje, a na taj način njihovo znanje može postati zastarjelo. Zbog tog se razloga **ne biste trebali oslanjati samo na svoje iskustvo**, već biste trebali biti **svjesni mogućih promjena**.

Upamtite

3.3. Ocjenjivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Informacije o zemlji podrijetla u ovoj će se fazi postupka koristiti u okviru postupka donošenja odluka kao pomoć pri procjeni toga je li podnositelju zahtjeva potrebna međunarodna zaštita.

U okviru **procjene vjerodostojnosti** prikupljene relevantne informacije i dokazi koji su povezani s materijalnim činjenicama iz zahtjeva trebali biste procijeniti s obzirom na informacije o zemlji podrijetla.

Materijalne činjenice jesu činjenice koje su izravno povezane s definicijom izbjeglice u skladu s člankom 2. točkom (d) preinake Direktive o kvalifikaciji ili osobe koja ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu (članak 2. točka (f) i članak 15. preinake Direktive o kvalifikaciji) i odnose se na bit zahtjeva. Materijalne činjenice odnose se na:

- zemlju podrijetla podnositelja zahtjeva;
- probleme podnositelja zahtjeva povezane s progonanjem ili ozbiljnom nepravdom u prošlosti te strah u pogledu budućnosti;

⁽³¹⁾ EASO, EASO-ov praktični vodič: Procjena dokaza; EASO, *EASO-ov praktični vodič: Osobni intervju*, prosinac 2014.

- razloge zbog kojih je podnositelj zahtjeva doživio probleme ili strahuje od njih;
- razloge zbog kojih podnositelj zahtjeva ne može ili ne želi prihvatiti zaštitu zemlje podrijetla, uključujući mogućnost zaštite unutar zemlje;
- eventualne razloge za isključenje podnositelja zahtjeva.

Kada procijenite vjerodostojnost činjenica i utvrdite koje materijalne činjenice treba prihvatiti, informacije o zemlji podrijetla upotrebljavat ćete u svrhu **procjene rizika**, odnosno kako biste procijenili vjerojatnost progiranja u budućnosti ili postojanje stvarne opasnosti od ozbiljne nepravde.

Ovisno o slučaju, informacije o zemlji podrijetla možda ćete morati upotrijebiti i kako biste procijenili postoji li **mogućnost zaštite unutar zemlje** ili potreba za **isključenjem**.

Pogledajte *EASO-ov praktični vodič o procjeni dokaza* kako biste u potpunosti razumjeli metodologiju procjene dokaza i pronašli detaljnije smjernice o provedbi procjene vjerodostojnosti i procjene rizika. Slično tomu, *EASO-ov praktični vodič o kvalifikaciji za međunarodnu zaštitu* i *EASO-ov praktični vodič o isključenju* pružit će vam smjernice o pitanjima povezanim s mogućnošću zaštite unutar zemlje i isključenjem. Ovaj praktični vodič usmjeren je samo na upotrebu informacija o zemlji podrijetla u navedenim fazama.

Prije provođenja ocjene i donošenja odluke trebali biste obratiti pozornost na mogućnost potrebe za dodatnim informacijama o zemlji podrijetla. Trebali biste ispitati informacije o zemlji podrijetla povezane s novim informacijama dobivenima u okviru intervjua koje niste uspjeli unakrsno provjeriti tijekom intervjua.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Podnositeljica zahtjeva iz Kolumbije tijekom intervjua navela je nove okolnosti povezane s potrebama za međunarodnom zaštitom ([primjer 2. na str. 32.](#)). Prema tome, morate se upoznati s novim temama, kao što su stanje u pogledu slobode izražavanja u Kolumbiji, moguće sankcije za klevete protiv vlasti itd. Prije nego što počnete sastavljati odluku, morate potražiti sve relevantne informacije o zemlji podrijetla.

3.3.1. Procjena vjerodostojnosti

U ovom ćemo se odjeljku usredotočiti na procjenu dokaza u prilog svakoj materijalnoj činjenici predmeta, procjenu vjerodostojnosti svake materijalne činjenice i posebno procjenu vanjske vjerodostojnosti.

Pri procjeni izjava i svih drugih dokaza morate se uvjeriti da se dokazi koji se procjenjuju mogu povezati sa svakom materijalnom činjenicom te svaku materijalnu činjenicu ocijeniti u skladu s pokazateljima vjerodostojnosti.

U svojoj procjeni vjerodostojnosti prvo ćete procijeniti **unutarnju vjerodostojnost** izjava podnositelja zahtjeva s obzirom na relevantne pokazatelje vjerodostojnosti, odnosno dovoljnu razinu pojedinosti,

određenost i dosljednost ⁽³²⁾). Zatim ćete procijeniti **vanjsku vjerodostojnost** izjava i druge dokaze u prilog zahtjevu koristeći se informacijama o zemlji podrijetla i drugim eventualno prikupljenim dokazima. Naposljetku, zaključak ćete donijeti uzimajući u obzir i unutarnju i vanjsku vjerodostojnost. Napominjemo da nije uvijek potrebno temeljito tražiti detaljne informacije o zemlji podrijetla. Prije nego što započnete s temeljitim istraživanjem informacija o zemlji podrijetla ili zatražite pomoć specijalizirane jedinice za informacije o zemlji podrijetla, morate prosuditi može li odgovor na dodatno istraživačko pitanje utjecati na ocjenu materijalne činjenice. Na primjer, ako su izjave podnositelja zahtjeva o njegovu sudjelovanju u prosvjedu očigledno nevjerodostojne (izrazite proturječnosti i nedosljednosti u izjavama), bi li detaljnije informacije o zemlji podrijetla koje objašnjavaju što se dogodilo tijekom prosvjeda mogle promijeniti ocjenu opće vjerodostojnosti predmetne materijalne činjenice koja je donesena do tog trenutka?

Pri procjeni vanjske vjerodostojnosti upotrijebljene **informacije** iz različitih izvora morate **potvrditi** s obzirom na standarde kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla. Potvrđivanje informacija može se provesti ispitivanjem podrijetla informacija dobivenih iz svakog izvora te unakrsnim provjeravanjem, potkrjepljivanjem i uspoređivanjem informacija s informacijama iz drugih izvora. Najčešće je važno ne osloniti se samo na jedan izvor, već uzeti u obzir više različitih vrsta izvora, po mogućnosti barem tri različita izvora, radi uravnotežene zastupljenosti različitih perspektiva.

Potreba za unakrsnim provjeravanjem i potkrjepljivanjem informacija koje se odnose na vanjsku vjerodostojnost materijalnih činjenica ovisi o prirodi informacija i izvorima. To je posebno potrebno u sljedećim slučajevima:

- kada se informacije odnose na bit zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- kada one opisuju istaknuti trend ili važnu situaciju;
- kada informacije ne ispunjavaju neke od kriterija kvalitete za informacije o zemlji podrijetla;
- kada informacije dolaze od anonimnih izvora. U praksi se u odluci obično upućuje na druge, neanonimne izvore pronađene za potrebe unakrsnog provjeravanja i potkrjepljivanja informacija.

Pri potvrđivanju i potkrjepljivanju informacija trebali biste voditi računa o sljedećim načelima:

- Kada sami provodite istraživanje, ako je to moguće, uputite na primarni ili prvotni izvor kako biste izbjegli recipročnost u upućivanju, lažne potvrde i pogrešno navođenje informacija.
  - o Recipročnost u upućivanju podrazumijeva da se sekundarni izvori, umjesto da upućuju na prvotni/primarni izvor, pozivaju jedni na druge. Ako se takva recipročnost ne uoči, može doći do toga da se upotrijebe informacije koje nisu toliko aktualne koliko se čini ili da se informacije iskrive.
  - o Do lažnih potvrda dolazi kada se čini da određenu informaciju potkrjepljuju informacije iz različitih izvora, a informacija ustvari proizlazi iz istog primarnog/prvotnog izvora ⁽³³⁾.
  - o Do pogrešnog navođenja dolazi kada se prvotna informacija ponavlja na netočan način.

⁽³²⁾ Savjetuje se da pogledate *EASO-ov praktični vodič: Procjena dokaza* (ožujak 2019.) kako biste u potpunosti razumjeli metodologiju procjene dokaza i pronašli detaljnije smjernice o provedbi procjene vjerodostojnosti i procjene rizika.

⁽³³⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019.

Kada je primarni/prvotni izvor lokalna medijska organizacija, imajte na umu da je potrebno procijeniti postoje li u toj zemlji aktivni i slobodni mediji, kao i to je li u njoj prisutna cenzura ili autocenzura.

Osim toga, vodite računa o mogućnosti da su informacije o događaju objavljene s određenim vremenskim odmakom od samog događaja. Određeni izvori imaju dugotrajne postupke potvrđivanja ili duge cikluse objave koji uzrokuju kašnjenja te se stoga vrijeme u kojem se izvješćuje o događaju razlikuje od datuma objave.

U slučaju dostupnosti izvješća o informacijama o zemlji podrijetla koja je izdala nacionalna jedinica za informacije o zemlji podrijetla ili EASO korisno je razmotriti prvo ta izvješća, s obzirom na to da su ti autori ocijenili izvore upotrijebljene u izvješću u skladu sa standardima kvalitete navedenima u odjeljku 1.4. „Standardi kvalitete u pogledu informacija o zemlji podrijetla”.

- Informacije o zemlji podrijetla upotrijebljene u odluci trebaju se u najvećoj mogućoj mjeri temeljiti na javno dostupnim izvorima. Kada se izravno upotrebljavaju javne informacije, to pridonosi ispunjavanju standarda kvalitete koji se odnosi na transparentnost i sljedivost. To također pomaže u ispunjavanju standarda točnosti i aktualnosti jer omogućuje drugima da ispituju informacije i pridonesu njihovim ispravcima i izmjenama. Ako se koristi povjerljivi ili anonimni izvor ⁽³⁴⁾, nužno je provjeriti kvalitetu izvora. Izvor treba ocijeniti na temelju kriterija kvalitete, što će omogućiti vrednovanje informacija u odluci. Na primjer, bilo bi potrebno ocijeniti aktivnosti/prisutnost/uloge izvora u predmetnom području, ozbiljnost istraživanja, ugled itd. Važno je i procijeniti vrijednost anonimnih informacija te ih usporediti i potkrijepiti u kontekstu informacija o zemlji podrijetla. Ne bi se trebalo oslanjati na samo jedan anonimni izvor. Anonimne izvore trebalo bi ocijeniti s obzirom na to u kojoj su mjeri dosljedni drugim dostupnim informacijama o zemlji podrijetla. Ako anonimni izvori odudaraju od preostalih informacija, postupite s njima oprezno. Ako su zaključci dosljedni drugim informacijama o zemlji podrijetla, anonimni izvori mogu se smatrati potvrđenima ⁽³⁵⁾.

Kako biste mogli potvrditi informacije, trebali biste dobiti **relevantne, vremenski relevantne i točne** informacije o zemlji podrijetla iz pouzdanih izvora. Informacije o zemlji podrijetla trebale bi biti što konkretnije te bi trebale biti povezane sa situacijom na koju podnositelj zahtjeva upućuje. Međutim, informacije povezane sa širom slikom relevantnog konteksta isto bi tako mogle biti korisne ovisno o materijalnoj činjenici koju ocjenjujete. Pogledajte primjer u nastavku.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Ocjenjujete predmet podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije, a posebno materijalnu činjenicu koja se odnosi na prijetnje kojima je podnositeljica zahtjeva izložena jer je radila u nevladinoj organizaciji koja se bavi ljudskim pravima. Kad je riječ o vanjskoj vjerodostojnosti te materijalne činjenice, u odluci biste trebali navesti ne samo informacije o nevladinoj organizaciji u kojoj je podnositeljica zahtjeva radila, njezinim aktivnostima i načinu postupanja s njezinim članovima, već i informacije o trenutačnom stanju sličnih

---

⁽³⁴⁾ Za više informacija vidjeti odjeljak 1.3. „Važni postupovni koncepti pri upotrebi informacija o zemlji podrijetla”.

⁽³⁵⁾ ESLJP, 28. lipnja 2011., *Sufi i Elmi*, nav. dj., bilj. 5., t. 233.

nevladinih organizacija u Kolumbiji. To bi uključivalo probleme i prepreke s kojima se one suočavaju, pitanje jesu li njihovi članovi redovito na meti napada i pitanje imaju li potporu vlade ili se vlada protivi njihovu postojanju. Te bi se informacije mogle dopuniti informacijama o načinu postupanja s borcima za ljudska prava u zemlji općenito.

Imajte na umu da su **točnost i relevantnost** informacija o zemlji podrijetla za predmet važniji od količine prikupljenih informacija o zemlji podrijetla. Nemojte upućivati na informacije o zemlji podrijetla koje nisu povezane s predmetom. U odluci nije potrebno uputiti na sva izvješća o informacijama o zemlji podrijetla koja ste prikupili tijekom postupka. Uputite samo na ona izvješća koja su relevantna za predmet.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Iraka

Pri ocjenjivanju predmeta podnositeljice zahtjeva iz Iraka raspolažete informacijama o zemlji podrijetla u pogledu položaja jezida u Iraku. One uključuju i informacije o povijesti ISIS-a, među ostalim izvješća međunarodnih organizacija o otmicama mladih jezida koje je počinio ISIS, izvješća međunarodnih organizacija o položaju neudanih žena u Iraku i izvješća o sigurnosnoj situaciji u Iraku.

Pri upućivanju na informacije o zemlji podrijetla u okviru procjene vanjske vjerodostojnosti materijalne činjenice koja se odnosi na prisutnost i postupanje ISIS-a te bi informacije o zemlji podrijetla trebale biti usmjerene na prisutnost ISIS-a u tom području 2014. te na postupanje prema građanima, konkretnije jezidima, a posebno jezitkinjama koje su samohrane majke. Informacije o novačenju mladih jezida za članove ISIS-a u tom području 2014. godine ne bi bile relevantne u ovom predmetu. Međutim, da se to novačenje ujedno odnosilo na žene, te bi informacije odmah bile relevantne i ključne za predmet. Informacije o zemlji podrijetla u pogledu opće sigurnosne situacije u Iraku moglo bi biti korisno navesti ako one mogu biti relevantne za predmet tako da omogućuju stavljanje određene informacije u kontekst.

Kada utvrdite koje su relevantne informacije o zemlji podrijetla, važno je da jasno navedete poveznicu između informacija o zemlji podrijetla koje navodite i svojeg argumenta.

3.3.1.1. Procjena informacija o zemlji podrijetla u okviru procjene vanjske vjerodostojnosti

Kada se koristite informacijama o zemlji podrijetla kako biste ocijenili materijalne činjenice, **možete naići na sljedeće situacije:**

A. Potvrđene informacije o zemlji podrijetla

Ako pouzdane informacije o zemlji podrijetla potvrđuju izjave podnositelja zahtjeva i druge podnesene dokaze, može se smatrati da je utvrđena vanjska vjerodostojnost određene materijalne činjenice. To ne znači nužno da će materijalna činjenica biti prihvaćena, s obzirom na to da je potrebno utvrditi i unutarnju i vanjsku vjerodostojnost.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

U predmetu iz Sirije podnositelj zahtjeva naveo je da je napustio svoju zemlju zbog sigurnosne situacije i obveze služenja vojnog roka, što odgovara dostupnim informacijama o zemlji podrijetla.

U nastavku je opisana poveznica između informacija o zemlji podrijetla i materijalne činjenice.

Podnositelj zahtjeva trebao je biti unovačen u vojsku te bi bio prisiljen boriti se protiv vlastitog naroda u građanskom ratu. To potvrđuje više izvješća ⁽³⁶⁾ u kojima se navodi da je u Siriji služenje vojnog roka univerzalna obveza za muškarce u dobi od 18 do 42 godine ili čak do 54 godine. Obvezan vojni rok traje od 18 mjeseci do 21 mjeseca. Riječ je o obvezi koju propisuje država te su muškarci unovačeni tijekom razdoblja u kojem je podnositelj zahtjeva napustio zemlju morali sudjelovati u ratu.

B. Proturječne informacije o zemlji podrijetla

• Informacije o zemlji podrijetla proturječne izjavama podnositelja zahtjeva

Informacije o zemlji podrijetla koje su jasno proturječne navedenim materijalnim činjenicama negativan je čimbenik za vanjsku vjerodostojnost. Ako se nedosljednost s informacijama o zemlji podrijetla utvrdi tijekom intervjua, to biste trebali reći podnositelju zahtjeva i dati mu priliku da objasni nedosljednosti, kao što se navodi u prethodnom odjeljku. Međutim, ako se nedosljednosti između izjava podnositelja zahtjeva i informacija o zemlji podrijetla uoče nakon osobnog intervjua, takve biste nedosljednosti trebali samo oprezno uzeti u obzir u svojim zaključcima o vjerodostojnosti. U slučaju nedosljednosti između izjava podnositelja zahtjeva i informacija o zemlji podrijetla uočenih nakon intervjua slijedite nacionalnu praksu. Možda ćete trebati pozvati podnositelja zahtjeva na još jedan intervju ili obavijestiti podnositelja zahtjeva o mogućnosti da se izjasni o dokazima prikupljenima u predmetu i da iznese dodatna objašnjenja, ili ćete ga trebati izvijestiti na neki drugi način. Kada se u odluci upotrebljavaju informacije o zemlji podrijetla proturječne izjavama podnositelja zahtjeva i drugim dokazima, trebalo bi jasno iznijeti ocjenu izvora. Ujedno bi trebalo na odgovarajući način ocijeniti materijalnu činjenicu. Ne može se odbaciti cijela materijalna činjenica samo na temelju napomene da postoji proturječje između izjava podnositelja i informacija o zemlji podrijetla. Proturječnost se mora odnositi na bit materijalne činjenice i mora se vrednovati s obzirom na druge pokazatelje vjerodostojnosti, i unutarnje i vanjske.

⁽³⁶⁾ Relevantni izvori mogu se pronaći, na primjer, u: EASO, *COI Report: Syria – Targeting of individuals* (Izvjешće o informacijama o zemlji podrijetla: Sirija – Pojedinci na meti), ožujak 2020.

Primjer proturječnosti informacija o zemlji podrijetla u odnosu na izjave podnositelja zahtjeva u predmetu podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Podnositeljica zahtjeva tvrdila je da je nekoliko godina radila u određenoj nevladinoj organizaciji. S obzirom na to, od podnositeljice zahtjeva može se razumno očekivati da poznaje organizacijsku strukturu te nevladine organizacije. Međutim, informacije o strukturi organizacije pronađene u raznim izvorima razlikuju se od izjava podnositeljice zahtjeva. To je za ocjenu relevantne materijalne činjenice negativan zaključak o vanjskoj vjerodostojnosti, ali to ne znači da će se materijalna činjenica odbaciti samo na temelju te proturječnosti.

• Proturječne informacije o zemlji podrijetla iz različitih izvora

Ako ste pronašli informacije o zemlji podrijetla iz različitih izvora, od kojih su jedne proturječne izjavi podnositelja zahtjeva, a druge joj odgovaraju, trebali biste imati na umu da je informacijama o zemlji podrijetla potrebno pristupiti s neutralnog gledišta. Ne smije se dati prednost jednom od izvora zato što bi više odgovarao vašoj procjeni u svrhu postizanja određenog rezultata ili zaključka. U takvoj biste situaciji trebali početi s odgovarajućom procjenom izvora kako biste utvrdili koji je izvor pouzdaniji. Istodobno biste trebali pokušati pronaći druge izvore o toj temi. **Izvorima** biste trebali **pristupiti kritički**, analizom odgovora na pitanja relevantna za procjenu izvora: **tko?, što?, zašto?, kako?, kada?** ⁽³⁷⁾. Na primjer, vodite računa o tome da se autori obično usredotočuju na određene teme pa stoga imaju ograničenu perspektivu. Svi se navedeni aspekti moraju uzeti u obzir pri vrednovanju informacija o zemlji podrijetla i pokazatelja vjerodostojnosti. Ako materijalna činjenica ostane nepotvrđena, da bi se donio zaključak o tome treba li prihvatiti takvu činjenicu, trebalo bi primijeniti članak 4. stavak 5. preinake Direktive o kvalifikaciji (načelo blagodatni sumnje). Ako se pet kriterija iz članka 4. stavka 5. preinake Direktive o kvalifikaciji primjenjuju kumulativno, morate slijediti načelo blagodatni sumnje i prihvatiti materijalnu činjenicu. Međutim, vaši bi se zaključci trebali temeljiti na podjednakom pridavanju važnosti svim kriterijima navedenima u članku 4. stavku 5., uzimajući u obzir pojedinačne i kontekstualne okolnosti podnositelja zahtjeva ⁽³⁸⁾.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

Podnositelj zahtjeva iz Sirije naveo je da su nakon studentskih prosvjeda državne vlasti počele uhićivati sudionike. Tu su informaciju potvrdili djelatnici lokalnih nevladinih organizacija, ali je u novinskim člancima opovrgavana. Nakon procjene izvora uvjerali ste se da novine uživaju potporu lokalnih vlasti i da su stoga očito pristrane.

C. Nedostatak informacija o zemlji podrijetla

U nekim slučajevima neće biti dostupne nikakve informacije o zemlji podrijetla za ocjenu materijalnih činjenica koje je naveo podnositelj zahtjeva. Međutim, ako ne raspoložete informacijama o zemlji podrijetla, to ne znači nužno da se događaj nije zbio ili se ne zbiva ili da osoba/pitanje nije postojalo ili ne postoji. Nedostatak informacija o zemlji podrijetla može biti posljedica, primjerice, ograničenog pristupa

⁽³⁷⁾ Kad je riječ o procjenjivanju izvora, vidjeti odjeljak 1.5. „Važnost procjene izvora”.

⁽³⁸⁾ Detaljniju analizu primjene načela blagodatni sumnje možete pronaći u *EASO-ovu praktičnom vodiču: Procjena dokaza*, ožujak 2015.

informacijama u zemlji podrijetla ili manjih razmjera i važnosti događaja. Stoga nedostatak informacija o zemlji podrijetla sam po sebi ne bi trebao biti razlog negativnog zaključka o vjerodostojnosti, već ga treba na odgovarajući način razmotriti. U procjeni vanjske vjerodostojnosti materijalne činjenice trebali biste navesti da ne raspolazete informacijama i da ste proveli istraživanje i pregledali javno dostupne izvore, ali niste pronašli nikakve informacije. Nakon toga biste trebali razmotriti mogućnost primjene članka 4. stavka 5. preinake Direktive o kvalifikaciji (načelo blagodatni sumnje) ⁽³⁹⁾.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Nisu pronađene informacije o nevladinoj organizaciji u kojoj je podnositeljica zahtjeva radila. Može biti mnogo razloga za to, na primjer činjenica da je nevladina organizacija tek osnovana ili djeluje samo na lokalnoj razini. Vaša će se ocjena temeljiti na kontekstu i okolnostima predmeta te na ocjeni ostalih materijalnih činjenica. Isto biste tako trebali potražiti informacije o prisutnosti i aktivnostima drugih nevladinih organizacija u zemlji koje se bave ljudskim pravima te o načinu postupanja prema njima.

D. Jedan primarni izvor

Ako je informacija dobivena **samo iz jednog izvora**, trebalo bi procijeniti kontekst u kojem djeluje taj izvor, kao što je pitanje izvješćuje li se općenito o državi i/ili kontekstu u velikoj mjeri ili pitanje nalazi li se predmetni izvor na izvrsnoj poziciji da zabilježi tu informaciju.

U odluci biste trebali navesti činjenicu da je bilo moguće pronaći samo jedan izvor. Taj bi izvor trebalo ukratko opisati te bi trebalo objasniti kontekst uz razmatranje navedenih elemenata. Vodite računa o tome da provedete odgovarajuću procjenu izvora ako je pouzdanost tog izvora dvojbeno ⁽⁴⁰⁾.

Imajte na umu da ne mora nužno svaki osobni aspekt zahtjeva biti potkrijepljen relevantnim informacijama o zemlji podrijetla. Informacije o zemlji podrijetla često nisu usmjerene na jednog podnositelja već na opći kontekst i situaciju u zemlji. Pogledajte primjer na str. 39. (podnositeljica zahtjeva iz Kolumbije).

3.3.1.2. Procjena dokumenata

Informacije o zemlji podrijetla mogle bi se uzeti u obzir i pri procjeni relevantnih **dokumenata** koje je dostavio podnositelj zahtjeva kako bi se provjerilo je li konkretna vrsta dokumenta izdana u zemlji podrijetla ili uobičajenog boravišta podnositelja zahtjeva te odgovara li postupak izdavanja informacijama

---

⁽³⁹⁾ Kad god materijalna činjenica koju je naveo podnositelj zahtjeva ostane nepotvrđena, da bi se došlo do jasnijeg zaključka o tome treba li takvu činjenicu prihvatiti, trebalo bi primijeniti članak 4. stavak 5. preinake Direktive o kvalifikaciji koji se odnosi na načelo blagodatni sumnje. Ako se pet kriterija iz članka 4. stavka 5. preinake Direktive o kvalifikaciji primjenjuju kumulativno, morate slijediti načelo blagodatni sumnje i prihvatiti materijalnu činjenicu. Međutim, vaši bi se zaključci trebali temeljiti na podjednakom pridavanju važnosti svim kriterijima navedenima u članku 4. stavku 5. preinake Direktive o kvalifikaciji, uzimajući u obzir pojedinačne i kontekstualne okolnosti podnositelja zahtjeva. Detaljniju analizu primjene načela blagodatni sumnje možete pronaći u *EASO-ovu praktičnom vodiču: Procjena dokaza*, ožujak 2015.

⁽⁴⁰⁾ EASO, *EASO-ova metodologija izvješćivanja o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019., str. 16.

o zemlji podrijetla. Sadržaj i oblik dokumenta isto bi tako trebali odgovarati informacijama o zemlji podrijetla. Podudarnost s informacijama o zemlji podrijetla jedan je od kriterija koji će vam pomoći u procjeni pisanih dokaza koje je dostavio podnositelj zahtjeva ⁽⁴¹⁾. Ako dokument nije izdan u skladu s općom praksom određene zemlje podrijetla, to bi zasigurno bio temelj za dodatno istraživanje u smislu procjene vjerodostojnosti.

Neke zemlje imaju posebne baze podataka s primjerima postojećih dokumenata iz različitih zemalja. Provjerite jesu li takve baze podataka dostupne u vašoj zemlji. Ako nisu, možete pretraživati Javni internetski registar vjerodostojnih putnih i osobnih isprava (PRADO) ⁽⁴²⁾.

3.3.2. Procjena rizika

Nakon što procijenite vjerodostojnost činjenica, provest ćete procjenu rizika na temelju svih prihvaćenih materijalnih činjenica. Procjena rizika jest analiza izgledâ kojom se procjenjuje potreba za međunarodnom zaštitom određenog podnositelja zahtjeva. Njome se razmatra postojanje rizika u budućnosti, odnosno vjerojatnosti da će se određeni događaji u budućnosti ostvariti, na temelju prihvaćenih činjenica ⁽⁴³⁾ kojima raspolazete u trenutku donošenja odluke. Procjenom rizika analizira se postojanje rizika za podnositelja zahtjeva u budućnosti na temelju relevantnog standarda dokazivanja ⁽⁴⁴⁾.

U slučaju da rizik u budućnosti proizlazi iz prošlih incidenata ili situacija, moguće je da je većina informacija o zemlji podrijetla već upotrijebljena u okviru procjene vanjske vjerodostojnosti materijalnih činjenica. Možda ćete morati istaknuti određene točke iz tih informacija koje su već navedene u procjeni vanjske vjerodostojnosti i/ili navesti dodatne informacije o trenutačnoj situaciji koja se može povezati s rizikom kojem će podnositelj zahtjeva biti izložen ako se vrati u zemlju podrijetla. Količina i sadržaj tih informacija ovise o trenutačnoj situaciji i o tome u kojoj se mjeri ta situacija promijenila otkad je podnositelj zahtjeva napustio zemlju podrijetla.

⁽⁴¹⁾ Detaljnije smjernice za procjenu dokumenata možete pronaći u *EASO-ovu praktičnom vodiču: Procjena dokaza*, ožujak 2019.

⁽⁴²⁾ PRADO je višejezično mrežno mjesto s informacijama o vjerodostojnim osobnim i putnim ispravama (uključujući one iz trećih zemalja), koje vodi Glavno tajništvo Vijeća EU-a (GTV). Sadržava informacije o valjanosti i drugim pravnim aspektima te tehničke opise (uključujući opise nekih najvažnijih sigurnosnih značajki) tih dokumenata. Za više informacija posjetite PRADO [na ovoj poveznici](#).

⁽⁴³⁾ U članku 4. stavku 3. točki (a) preinake Direktive o kvalifikaciji navodi se da su među elementima koje je potrebno uzeti u obzir pri ocjenjivanju zahtjeva i „sve odgovarajuće činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla u vrijeme donošenja odluke o zahtjevu, uključujući zakone i propise zemlje podrijetla i način na koji se oni primjenjuju”.

⁽⁴⁴⁾ Standard dokazivanja odnosi se na prag koji treba biti ostvaren da bi se mogao utvrditi određeni stupanj vjerojatnosti da će se neki događaj dogoditi. Najčešće primjenjivani standard dokazivanja u procjeni osnovanog straha od proganjanja i stvarnog rizika od ozbiljne nepravde jest „razuman stupanj vjerojatnosti”, koji se objašnjava u *EASO-ovu praktičnom vodiču o procjeni dokaza*, ožujak 2015., str. 21.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Iraka

Podnositeljica zahtjeva strahuje za svoj život i živote svoje djece zbog prisutnosti ISIS-a u području u kojem živi i zbog zlostavljanja jezida, a posebno jezitkinja, s obzirom na to da je samohrana majka. Uzmimo za primjer da ste pri procjeni materijalnih činjenica o prisutnosti ISIS-a i načinu na koji ta organizacija postupa s jezidima, a posebno samohranim majkama, pronašli informacije o zemlji podrijetla koje potvrđuju da su takve osobe bile izložene golemoj opasnosti 2014. godine, kada je podnositeljica zahtjeva napustila zemlju. Pri procjeni rizika za budućnost morate provjeriti postoji li i dalje takva opasnost. Stoga morate pronaći ažurirane informacije o situaciji. Ako informacije potvrđuju da se situacija nije promijenila od 2014., informacije o prošlosti morate povezati s novim zaključcima i potkrijepiti postojanje rizika u budućnosti. Međutim, ako nove informacije pokazuju da se situacija u tom području promijenila i da ISIS više nije prisutan ondje, možete zaključiti da podnositeljica zahtjeva više nije izložena tom riziku. U tom ćete slučaju morati uputiti na sve informacije koje odražavaju jasnu promjenu situacije u tom području i prilikom procjene rizika za budućnost opisati razliku između situacije u trenutku odlaska podnositeljice zahtjeva iz zemlje i trenutačne situacije.

U sljedećem biste koraku trebali procijeniti druge relevantne rizike povezane s konkretnim karakteristikama i okolnostima podnositeljice zahtjeva. U tom pogledu možete pronaći informacije koje pokazuju da su samohrane majke bez ikakvih obiteljskih veza suočene s mnogim opasnostima u društvu. Ti se rizici možda ne odnose na jednaku razinu nasilja kao oni u prošlosti povezani s ISIS-om, ali morate procijeniti rizik za nju i njezinu djecu s obzirom na odnos društva prema takvim osobama. S druge strane, ako je podnositeljica zahtjeva tijekom boravka u vašoj zemlji sklopila brak s podnositeljem zahtjeva iz iste zemlje i istog područja Iraka, to će utjecati na informacije koje trebate prikupiti kako biste procijenili rizik u budućnosti. Naime, u slučaju povratka u zemlju će se vratiti kao udana žena s djecom. Ako njezin suprug dolazi iz druge zemlje, na primjer iz Somalije, morate potražiti informacije o tome postoji li mogućnost da Iračanke dovedu u Irak supruga iz druge zemlje i da taj suprug ondje dobije stalno boravište, kao i o postupanju u Iraku s parovima u miješanom braku.

Iz navedenog primjera i različitih scenarija očito je da podnositelj zahtjeva u budućnosti može biti izložen rizicima koji nisu povezani (samo) s prošlim događajima nego i s promjenama u zemlji podrijetla i/ili osobnoj situaciji. Stoga, kako bi se procijenilo postoji li rizik za podnositelja zahtjeva u budućnosti, morate istražiti i upotrijebiti najnovije relevantne informacije o zemlji podrijetla, koje treba razmotriti s obzirom na pojedinačne značajke i okolnosti predmeta.

Ako počinitelj proganjanja nije državno tijelo, u okviru procjene rizika morate procijeniti i dostupnost zaštite koju osiguravaju tijela u zemlji podrijetla ili uobičajenog boravišta podnositelja zahtjeva. Informacije o zemlji podrijetla mogu biti presudne da bi se utvrdilo može li i želi li država zaštititi podnositelja zahtjeva. Pri traženju informacija o dostupnosti zaštite nacionalnih tijela mogli biste naići na različite scenarije.

Primjer iz predmeta podnositeljice zahtjeva iz Kolumbije

Mogli biste pronaći informacije da policija odbacuje sve pritužbe na organizaciju Las Águilas Negras ili čak da mnogi pripadnici policije surađuju s tom organizacijom. To bi jasno pokazalo da policija tolerira ili čak podupire djelovanje organizacije Las Águilas Negras. Te će vam informacije pomoći da dokažete da podnositeljica zahtjeva ne može dobiti nikakvu zaštitu ako se vrati u zemlju podrijetla jer je nadležna tijela ne žele zaštititi. S druge strane, moguće je i da informacije o odgovoru nadležnih tijela pokažu da policija nastoji pomoći osobama koje traže zaštitu, ali u tome ne uspijeva jer nema dovoljnu moć da kontrolira djelovanje organizacije Las Águilas Negras, i to zbog njezinih snažnih veza s političarima. Te će vam informacije pomoći da dokažete da nadležna tijela ne mogu pružiti zaštitu podnositeljici zahtjeva.

Ažurirane informacije o zemlji podrijetla ključne su i kada procjenjujete rizike povezane s ozbiljnom nepravdom i **primjenom članka 15. preinake Direktive o kvalifikaciji**, konkretno informacije o:

- smrtnoj kazni, za potrebe članka 15. točke (a);
- mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, za potrebe članka 15. točke (b);

te

- prirodi sukoba;
- područjima sukoba; i
- razini nasilja, za potrebe članka 15. točke (c).

U tu svrhu iz izvješća o sigurnosnoj situaciji u određenoj zemlji možete prikupiti ažurirane i pouzdane informacije o situaciji u pogledu sigurnosti.

3.3.3 Zaštita unutar zemlje

Nakon što utvrdite da postoje potrebe za zaštitom, možda ćete morati provjeriti dostupnost zaštite unutar zemlje. Uz sve informacije koje ste već prikupili do ove faze, morat ćete potražiti i dodatne informacije o zemlji podrijetla kako biste procijenili vrijedi li sljedeće:

- A. Dio zemlje podrijetla koji se razmatra u smislu mogućnosti zaštite unutar zemlje **siguran** je za podnositelja zahtjeva. Morat ćete prikupiti informacije o sigurnosnoj situaciji i počiniteljima proganjanja, području pod njihovim utjecajem i o tome imaju li mogućnosti da dođu do podnositelja zahtjeva, da ga pronađu i napadnu na lokaciji na kojoj bi potencijalno uživao zaštitu unutar zemlje. Istodobno ćete morati potražiti informacije o davateljima zaštite i njihovoj sposobnosti i spremnosti da pruže djelotvornu i trajnu zaštitu na potencijalnoj lokaciji zaštite unutar zemlje, na primjer informacije o sposobnosti vlade i sigurnosnih snaga da zaštite civilno stanovništvo te da osiguraju i zadrže kontrolu nad razmatranom lokacijom zaštite unutar zemlje, o prisutnosti policije itd.

- B. Podnositelj zahtjeva može sigurno i zakonito **pristupiti** dijelu zemlje podrijetla koji se razmatra u smislu mogućnosti zaštite unutar zemlje. Trebat će vam informacije povezane s rasporedom putovanja iz zemlje u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu do lokacije zaštite unutar zemlje, mogućim zakonskim ograničenjima i preprekama za ulazak i boravak, opasnostima koje se mogu javiti na putu do odredišta (npr. granični prijelazi koji će se prijeći) itd.
- C. Može se razumno očekivati da će se podnositelj zahtjeva nastaniti u dijelu zemlje podrijetla koji se razmatra u smislu mogućnosti zaštite unutar zemlje. U tom pogledu, trebalo bi posebno zajamčiti osnovne potrebe kao što su sigurnost opskrbe hranom, sklonište, higijena, osnovna zdravstvena zaštita i mogućnost da se osigura egzistencija ⁽⁴⁵⁾. U tom ćete smislu katkad morati pronaći informacije o mogućnostima zapošljavanja, stopi nezaposlenosti, stopi siromaštva, dostupnosti humanitarne pomoći, zdravstvenim ustanovama, dostupnosti i najmu smještaja, sanitarnim uslugama, opskrbi vodom itd.

Pazite da u svojem istraživanju uzmete u obzir pojedinačne okolnosti podnositelja zahtjeva kao što su dob, spol, obiteljski status, zdravstveno stanje, društveni kontekst, obrazovanje, jezik, rodni identitet, seksualna orijentacija itd. Na primjer, morat ćete potražiti informacije o dostupnosti specijaliziranih medicinskih usluga ako podnositelj zahtjeva ima poseban zdravstveni problem, informacije o mogućnostima zapošljavanja za pripadnika vjerske manjine koji je možda suočen s diskriminacijom, ili informacije o posljedicama nepostojanja građanskih registara i dokumentacije u pogledu osiguravanja skloništa ili osnovne egzistencije itd..

Imajte na umu da pri procjeni mogućnosti zaštite unutar zemlje teret dokazivanja prelazi na tijelo odlučivanja.

3.4. Upućivanje u odluci

Da biste zajamčili **transparentnost i sljedivost**, u svojoj biste odluci trebali **jasno upućivati na informacije o zemlji podrijetla** i **jasno navoditi takve informacije** jer će se tako čitateljima omogućiti pristup informacijama u skladu s načelom „**jednakosti procesnih sredstava**” (vidjeti [odjeljak 1.3. „Važni postupovni koncepti pri upotrebi informacija o zemlji podrijetla”](#)). Svakoj bi se informaciji trebao moći **odrediti izvor**, pri čemu je potrebno barem navesti autora, naslov i datum objave, na primjer:

- Médecins Sans Frontières (Liječnici bez granica), *Set to Explode* (Na rubu da eksplodiraju), travanj 2017., str. 18.

Dodatne smjernice o upućivanju na izvore potražite u *EASO-ovim Smjernicama za pisanje i upućivanje za potrebe EASO-ovih izvješća o informacijama o zemlji podrijetla* ⁽⁴⁶⁾ ili slijedite svoje nacionalno zakonodavstvo i prakse.

⁽⁴⁵⁾ Vidjeti EASO, *EASO-ov praktični vodič: Kvalifikacija za međunarodnu zaštitu*, travanj 2018.

⁽⁴⁶⁾ EASO, *Smjernice za pisanje i upućivanje za potrebe EASO-ovih izvješća o informacijama o zemlji podrijetla*, lipanj 2019.

4. Isključenje

Iako je naglasak u ovom vodiču na temama koje se odnose na uključivanje, važno je istaknuti da informacije o zemlji podrijetla imaju i važnu ulogu u prepoznavanju i ispitivanju slučajeva isključenja.

Brzo prepoznavanje mogućeg slučaja isključenja tijekom postupka azila od ključne je važnosti. Informacije o zemlji podrijetla mogu pridonijeti tom postupku jer mogu uputiti na određene razloge za isključenje (npr. članstvo u određenom subjektu, vrsta aktivnosti ili priroda djela) i profile osoba koji možda podliježu isključenju, a zahtijevaju dodatno ispitivanje. Osim toga, iz informacija o zemlji podrijetla mogle bi se dobiti popratne informacije o općoj situaciji u određenoj zemlji podrijetla i relevantnim akterima odgovornima za počinjena djela zbog kojih je obvezno isključenje, uključujući ozbiljna kršenja i povrede ljudskih prava i teška kaznena djela koja su počinili.

Kada se otkrije mogući slučaj isključenja, informacije o zemlji podrijetla mogu pomoći u ispitivanju isključenja i, konkretnije, u procjeni vjerodostojnosti izjava podnositelja zahtjeva i činjenica povezanih s isključenjem.

Imajte na umu da se teret dokazivanja u kontekstu procjene dokaza za potrebe isključenja nalazi na tijelu odlučivanja. Iznimka su od toga dvije situacije u kojima teret dokazivanja prelazi s države na podnositelja zahtjeva, kao što je objašnjeno u *EASO-ovu praktičnom vodiču: isključenje* ⁽⁴⁷⁾. Standard dokazivanja („ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati...”) stroži je od standarda za procjenu rizika pri utvrđivanju potrebe za međunarodnom zaštitom („razuman stupanj vjerojatnosti”). Stoga informacije koje se koriste u svrhu isključenja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu moraju biti dovoljno pouzdane i točne da bi ispunile standard dokazivanja.

Informacije važne za uključivanje često su relevantne i za isključenje, posebno informacije o počiniteljima proganjanja i djelima proganjanja. Međutim, pri istraživanju informacija o zemlji podrijetla o temama povezanim s isključenjem problem je obično to što je odgovor na neka pitanja teško pronaći istraživanjem javno dostupnih izvora, posebno kad je riječ o detaljnijim pitanjima. Stoga je važno imati i razumna očekivanja o tome koje se informacije o zemlji podrijetla mogu pronaći. Na primjer, obično je teško doći do informacija o službenicima na nižim položajima. Osim toga, katkad neće biti dostupne informacije o zemlji podrijetla na temelju kojih bi se utvrdilo sljedeće:

- jesu li počinjena djela zbog kojih je obvezno isključenje;
- jesu li podnositelji zahtjeva imali ikakvu ulogu u počinjenju bilo kojeg od djela zbog kojih je obvezno isključenje i, ako jesu, o kojoj je točno ulozi ili radnjama riječ i koje je točno vrijeme i mjesto počinjenja tih djela;
- svi elementi povezani s okolnostima koje osporavaju postojanje osobne odgovornosti ili drugi relevantni aspekti.

U ovom se odjeljku u osnovnim crtama opisuje upotreba informacija o zemlji podrijetla u mogućim slučajevima isključenja. Detaljniji uvod u ovu temu možete pronaći u *EASO-ovu praktičnom vodiču o isključenju* ⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁷⁾ Vidjeti EASO, *EASO-ov praktični vodič: isključenje*, siječanj 2017., poglavlje 5.

⁽⁴⁸⁾ EASO, *EASO-ov praktični vodič: isključenje*, siječanj 2017.

4.1. Utvrđivanje elemenata koji upućuju na potrebu za ispitivanjem isključenja

Naznake moguće uključenosti u djela zbog kojih je obvezno isključenje mogu se pojaviti već tijekom faze registracije i mogu se uočiti u bilo kojem trenutku tijekom osobnog intervjua. Kako biste bili spremni za scenarij u kojem isključenje postaje relevantno tijekom intervjua, morate imati kontekstualno znanje o predmetnoj zemlji na temelju kojeg ćete moći prepoznati razloge za isključenje. Važno je prikupiti informacije o zemlji podrijetla o pitanjima kao što su vodi li se oružani sukob u zemlji ili dijelovima zemlje, ima li zemlja podrijetla represivni režim ili jesu li u zemlji prisutne oružane ili zločinačke skupine. Važno je i prikupiti informacije o zemlji podrijetla u pogledu svih kršenja i povreda ljudskih prava i teških kaznenih djela s kojima su vlasti ili oružane skupine povezane te informacije o tome je li podnositelj zahtjeva povezan s profilima počinitelja za koje se zna da su sudjelovali u djelima zbog kojih je obvezno isključenje. U slučajevima isključenja može biti korisno izraditi kronologiju događaja s pomoću informacija o zemlji podrijetla. Takve kronologije događaja s informacijama o zemlji podrijetla mogu se upotrijebiti u pripremi za intervju, kako bi se procijenilo je li osoba u određenom trenutku ili na određenom mjestu možda sudjelovala u djelima zbog kojih je obvezno isključenje ili kako bi se od podnositelja zahtjeva zatražilo više informacija o određenim događajima. Uz kronologije događaja trebali biste obratiti pozornost i na popise profila počinitelja za koje se zna da su sudjelovali u djelima zbog kojih je obvezno isključenje te na naznake koje bi mogle upućivati na to da podnositelj zahtjeva pripada nekom od navedenih profila. Ako se dobro pripremite za intervju, imat ćete znanje potrebno da biste mogli postaviti prava pitanja. Na taj način možete i dobiti informacije od podnositelja zahtjeva koje bi mogle olakšati daljnje istraživanje.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

Riječ je o mladom muškarcu koji dolazi iz zemlje u građanskom ratu u kojoj su, kao što je općepoznato, razni sudionici počinili goleme zločine protiv čovječnosti, ratne zločine i druga zlodjela. Osim toga, prema dostupnim općim informacijama u zemlji je prisutna praksa prisilnog novačenja mladih muškaraca, a često se i sami pridružuju različitim oružanim skupinama koje sudjeluju u sukobu radi financijske potpore ili drugih koristi koje iz toga mogu dobiti. Podnositelj zahtjeva živio je u području (Homs) u kojem su se, u vrijeme njegova boravka u tom području, odvijali nasilni prosvjedi. Ti elementi upućuju na to da bi isključenje moglo biti relevantna tema koju bi trebalo istražiti.

U nastavku se navode neke vrste informacija o zemlji podrijetla koje možete istražiti kako biste se pripremili za intervju u takvom slučaju.

- Koji su sudionici (vojska, oružane skupine, terorističke organizacije itd.) bili uključeni u sukob u Siriji općenito?
- Koje su oružane skupine bile aktivne u Homsu, Hami i Sarminu u navedenim razdobljima? O kakvim je organizacijama riječ? Koji su njihovi osnovni ciljevi? Na koji način one djeluju? Kako novače svoje članove?
- Kontrola nad područjem: koji je od sudionika imao kontrolu nad navedenim područjima i u kojim razdobljima?
- Tko su bili sudionici prosvjeda koji su se održali u Homsu 2013. i koje su povrede i kršenja ljudskih prava i teška kaznena djela počinili tijekom tog događaja?

Zahvaljujući pripremi za intervju tijekom njega ćete moći postaviti relevantna dodatna pitanja i prepoznati moguće nepodudarnosti između priče podnositelja zahtjeva i informacija o zemlji podrijetla. Ako uočite takve nepodudarnosti ili u izjavi podnositelja zahtjeva postoje manjkavosti, morate podnositelju zahtjeva dati priliku da ih objasni. Ako podnositelj zahtjeva, primjerice, otkrije da je učlanjen u određenu organizaciju ili otkrije neke druge okolnosti koje bi mogle biti relevantne, svakako zabilježite njegov iskaz. Postavite mu pitanja o činjenicama koje bi se nakon dodatnog istraživanja možda mogle potkrijepiti ili osporiti informacijama o zemlji podrijetla.

Uputno je postaviti pitanja o činjenicama koje se mogu provjeriti i zabilježiti nazive kao što su činovi i poddivizije na jeziku podnositelja zahtjeva te saznati imena zapovjednika na višim položajima u zapovjednom lancu.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

U nastavku se navode pitanja koja bi se mogla postaviti podnositelju zahtjeva tijekom intervjua na temelju spoznaja koje proizlaze iz informacija o zemlji podrijetla. Trebalo bi započeti s općim pitanjima o životu podnositelja zahtjeva u prisutnosti Fronte al-Nusra, a zatim, usmjeravajući se na konkretne teme, postaviti uža pitanja.

1. Koliko ste dugo živjeli na području Sarmina?
2. Zna li tko je imao kontrolu nad Sarminom dok ste živjeli u tom području?

Podnositelj zahtjeva odgovara da je u to vrijeme to bila Fronta al-Nusra.

3. Kako ste živjeli u prisutnosti Fronte al-Nusra u tom području?
4. Jeste li vi ili članovi vaše obitelji imali ikakve probleme s članovima Fronte al-Nusra dok ste živjeli u području Sarmina?

Podnositelj zahtjeva odgovara da ga je ta skupina pokušala unovačiti, ali je odbio pridružiti se jer se ne slaže s njezinom ideologijom. Nakon tog događaja više mu nisu prilazili članovi skupine niti je s njome imao ikakvih drugih problema. Članovi njegove obitelji nisu imali problema sa skupinom al-Nusra. Međutim, prema našim informacijama al-Nusra je prisilno novačila svoje članove, a osobe koje su odbile pridružiti se u to je vrijeme smatrala neprijateljima te su oni ili članovi njihovih obitelji zbog toga bili izloženi nasilju. Usto, prema tim informacijama, vojno sposoban muškarac mogao je u to vrijeme živjeti u području Sarmina bez ikakvih sukoba sa skupinom al-Nusra samo na način da se pridruži toj skupini.

Moglo bi se postaviti sljedeće dodatno pitanje:

5. Kako objašnjavate činjenicu da u vašem slučaju al-Nusra nije poduzela nikakve mjere protiv vas ili vaše obitelji nakon što ste odbili pridružiti se skupini i da ste mogli mirno živjeti u tom području?

4.2. Daljnje istraživanje utvrđenih pokazatelja potrebe za isključenjem

Ako se tijekom intervjua pojave naznake o mogućem sudjelovanju u djelima zbog kojih je obvezno isključenje, morat ćete pronaći dodatne informacije o zemlji podrijetla ili se obratiti svojoj jedinici za informacije o zemlji podrijetla radi istraživanja i procjene pokazatelja potrebe za isključenjem. Ako su potrebne dodatne informacije, možda ćete morati održati drugi intervju usmjeren na isključenje, osim ako predmet uputite posebnoj nacionalnoj jedinici ili stručnjaku koji se bave slučajevima isključenja. Upućivanje predmeta drugoj jedinici ili stručnjaku ovisi o nacionalnoj praksi i/ili posebnim okolnostima predmeta u pitanju.

U toj biste fazi trebali moći suziti popis relevantnih tema koje je potrebno dodatno istražiti.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

Uzmimo za primjer da je podnositelj zahtjeva priznao povezanost s Frontom al-Nusra. U nastavku se navode neki primjeri tema koje bi se mogle istražiti upotrebom informacija o zemlji podrijetla.

- Koji su ciljevi Fronte al-Nusra?
- Na koje načine ta skupina provodi novačenje?
- Koje metode Fronta al-Nusra primjenjuje u ratovanju ili u odnosima s civilnim stanovništvom?
- Tko je na meti napada Fronte al-Nusra? Napada li civilno stanovništvo? Na koje načine i u kojim razmjerima?
- Mogu li se skupina i/ili vođe skupine povezati s određenim zločinima ili djelima? Kada i gdje su se ta djela dogodila?
- Je li skupina al-Nusra poznata pod različitim nazivima?

Priroda organizacije i odgovornost u zapovjednoj strukturi u okviru skupine čine važan aspekt koji treba ispitati u slučajevima isključenja. Istraživanje informacija o zemlji podrijetla može se usmjeriti na informacije o toj temi kako bi se utvrdilo ima li podnositelj zahtjeva osobnu odgovornost za počinjenje određenih djela zbog kojih je obvezno isključenje ili kako bi se zaključilo je li podnositelj zahtjeva možda postupao pod prisilom ili mu je naloženo da postupi na određeni način. Informacije o zemlji podrijetla mogle bi biti korisne jer se iz njih mogu dobiti kontekstualne informacije o skupini koje bi mogle pomoći da se procijeni osobna odgovornost podnositelja zahtjeva (upoznatost, namjera i djelovanje) te vjerojatnost njegove obrane (prisila ili samoobrana). To uključuje istraživanje informacija o zemlji podrijetla koje se odnose na kontekst u kojem skupina djeluje, na pitanja kako joj se osobe pridružuju, kako je podupiru ili sudjeluju u njezinim aktivnostima ili kako napuštaju skupinu koja je bila uključena u djela zbog kojih je obvezno isključenje. U nastavku se opisuju neki primjeri relevantnih istraživačkih pitanja povezanih s osobnom odgovornošću koja bi se mogla postaviti o toj temi.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

- Kakvu područnu zapovjednu strukturu ima Fronta al-Nusra? Na primjer, ima li svaka četvrt/naselje/okrug/pokrajina itd. svoj ogranak i strukturu?
- Postoji li središnja hijerarhija koja daje naloge ili lokalni zapovjednici postupaju svojevlasno?
- Koja je hijerarhijska struktura činova u organizaciji?
- Koje su odgovornosti pojedinca svakog čina u organizaciji?
- Daje li skupina podređenim članovima naloge da izvrše određena kaznena djela ili operacije?
- Tko izdaje naloge i kako se oni izdaju (npr. porukama, osobno, u pisanom obliku itd.)?

Posebno kad je riječ o zapovjednoj odgovornosti, trebali biste prikupiti informacije o ulozi i položaju podnositelja zahtjeva u skupini, uključujući informaciju o tome je li bio na položaju zapovjednika. U nastavku se navode neki primjeri relevantnih istraživačkih pitanja povezanih s osobnom zapovjednom odgovornošću koja bi se mogla postaviti o toj temi.

Primjer iz predmeta podnositelja zahtjeva iz Sirije

- Koja su kaznena djela počinili članovi skupine?
- Tko je u stvarnosti počinio kaznena djela (bez obzira na to jesu li počinjena na čiji nalog)?
- Koje su mjere poduzete da se spriječi počinjenje nekih kaznenih djela i/ili osigura da se takva kaznena djela ne ponove u budućnosti, ako je takvih mjera bilo.

Zapovjedna odgovornost svakako je samo jedna od tema relevantnih za procjenu **osobne odgovornosti**. Nadalje, informacije o zemlji podrijetla ne mogu nikad same biti dokaz osobne odgovornosti. Više informacija možete pronaći u EASO-ovu praktičnom vodiču o isključenju ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁹⁾ EASO, *EASO-ov praktični vodič: isključenje*, siječanj 2017.

5. Istraživanje informacija o zemlji podrijetla i izvori informacija o zemlji podrijetla

5.1. Različite vrste izvora informacija o zemlji podrijetla

Većina informacija koje upotrebljavate u procjeni izjava podnositelja zahtjeva i njegove potrebe za međunarodnom zaštitom može se pronaći u različitim vrstama izvora kao što su knjige, internetski izvori i usmeni izvori. Katkad se izvori razvrstavaju prema autoru ili se razlikuju opći i specijalizirani izvori informacija o zemlji podrijetla.

5.1.1. Baze podataka i portali s informacijama o zemlji podrijetla

Baze podataka i portali sami po sebi nisu izvori, ali omogućuju pristup izvorima i dohvaćanje informacija. Baze podataka / portali s informacijama o zemlji podrijetla pružaju informacije koje su vrlo važne za ocjenu zahtjeva za međunarodnu zaštitu zbog njihove širine i usmjerenosti. Baze podataka obično sadržavaju informacije iz više različitih izvora o različitim zemljama i temama. Međutim, nijedna baza podataka ne može biti potpuna i ne biste se trebali osloniti isključivo na jednu takvu bazu. Istodobno je važno imati na umu da su informacije koje ćete ondje pronaći prošle prethodnu selekciju. Na portalima za informacije o zemlji podrijetla pri prethodnoj selekciji izvora koji će se staviti na raspolaganje na njihovim platformama primjenjuju se kriteriji kvalitete informacija o zemlji podrijetla, a te se platforme mogu razlikovati ovisno o obuhvaćenim izvorima, kriterijima kvalitete, opsegu tema i dostupnim jezicima.

Nacionalne baze podataka s informacijama o zemlji podrijetla. Brojna tijela za azil vode vlastite baze podataka s informacijama o zemlji podrijetla kojima mogu pristupiti interni ili vanjski korisnici. Izvješća o informacijama o zemlji podrijetla raznih europskih jedinica za informacije o zemlji podrijetla obično se mogu pronaći i na [EASO-ovu portalu za informacije o zemlji podrijetla](#).

Primjeri baza podataka i portala s informacijama o zemlji podrijetla

EASO-ov portal za informacije o zemlji podrijetla: sadržava pretežno izvješća i odgovore na upite koje su objavili EASO i odjeli za informacije o zemlji podrijetla u zemljama EU+. Dostupan na adresi: <https://coi.easo.europa.eu>.

Ecoi.net: baza podataka s informacijama o zemlji podrijetla odjela Austrijskog Crvenog križa za informacije o zemlji podrijetla (ACCORD). Sučelje je dostupno na engleskom i njemačkom jeziku, a većina je dostupnih informacija na engleskom jeziku. Riječ je o jednoj od najvećih dostupnih baza podataka s informacijama o zemlji podrijetla, koja sadržava informacije iz niza različitih izvora i na raznim jezicima. Dostupan na adresi: www.ecoi.net.

Refworld: baza podataka kojom upravlja UNHCR i koja sadržava informacije o zemlji podrijetla objavljene do prosinca 2018. UNHCR je u siječnju 2019. sklopio partnerstvo s ACCORD-om te je podupro ecoi.net kao glavnu bazu podataka s informacijama o zemlji podrijetla. Refworld sada stavlja naglasak na politiku, sudsku praksu nacionalnih, regionalnih i međunarodnih sudova te nacionalno zakonodavstvo. Dostupan na adresi: www.refworld.org.

ReliefWeb: baza podataka kojom upravlja Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih pitanja. Za razliku od prethodno navedenih baza podataka, ReliefWeb ne služi primarno kao baza podataka s informacijama o zemlji podrijetla. Namjena joj je ponajprije pružiti podršku pružateljima humanitarne pomoći, ali se često ažurira izvješćima tijela kao što su agencije UN-a koja mogu biti korisna u istraživanju informacija o zemlji podrijetla. Ujedno sadržava karte i druge korisne infografike. Dostupan na adresi: <https://reliefweb.int>.

Imajte na umu da je svaki izvor mjerodavan u svojem području i/ili ima svoju svrhu te da ne postoji opća hijerarhija izvora. Korisnost i mjerodavnost svakog izvora ovisi o pitanju na koje trebate odgovoriti – svaki bi izvor trebalo zasebno procijeniti, a zaključke o pouzdanosti izvora trebalo bi donijeti tek nakon temeljite procjene izvora.

Ovisno o vašem istraživačkom pitanju, neke su vrste izvora obično prikladnije od drugih. Neke imaju i svojstvene prednosti i nedostatke.

5.1.2. Opći izvori informacija o zemlji podrijetla u odnosu na specijalizirane izvore takvih informacija

Opći izvori informacija o zemlji podrijetla pružaju opće informacije o zemljama podrijetla te se zahvaljujući njima može dobiti dobar pregled stanja u zemlji. Međutim, ako su vam potrebna detaljnija saznanja o određenoj temi, možda ćete morati pretražiti specijalizirane izvore, koji mogu biti usmjereni na pojedinu regiju ili zemlju ili na određenu temu. Primjeri su specijaliziranih tematskih izvora Međunarodna udruga lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba, međunarodna nevladina organizacija koja se bavi položajem LGBTI osoba, i Centar za praćenje internog raseljavanja, međunarodna nevladina organizacija koja se bavi situacijom interno raseljenih osoba.

UN ima nekoliko specijaliziranih agencija koje objavljuju izvješća o raznim temama. To su na primjer Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih pitanja i Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava, od kojih je prvi usmjeren na humanitarne aspekte, a drugi na ljudska prava. Primjeri su specijaliziranih izvora s regionalnim djelokrugom Međamerička komisija za ljudska prava (IACHR), usmjerena na Sjevernu i Južnu Ameriku, i Afganistanska mreža analitičara, istraživačka organizacija usmjerena na Afganistan. Kad je riječ o IACHR-u, to je ujedno tematski izvor, usmjeren na ljudska prava. To nije rijetkost, pa tako na primjer mnoge agencije UN-a imaju regionalne podružnice s određenim regionalnim djelokrugom i vlastitim službenim stranicama. UN ima i posebne misije u nekim zemljama. Te misije često su izvor brojnih informacija specifičnih za pojedinu zemlju. Afganistan i Somalija neke su od zemalja u kojima se trenutačno nalaze misije UN-a. One redovito izvješćuju o raznim pitanjima povezanim s ljudskim pravima.

Vrste izvora koje se najčešće upotrebljavaju mogu se razvrstati na sljedeći način:

• Međunarodne i međuvladine organizacije

Te organizacije, na primjer UNHCR, Vijeće sigurnosti UN-a, europske institucije i institucije EU-a kao što su Vijeće Europe, Europski parlament i EASO, Afrička unija i Gospodarska zajednica zapadnoafričkih država, objavljuju periodična izvješća, dokumente o stajalištu o određenim posebnim situacijama, nalaze posebnih izvjestitelja ili stručnjaka za ljudska prava, izvješća promatrača izbora i dokumente o stajalištu o brojnim zemljama podrijetla, popratne informacije i mnoge druge materijale za brojne zemlje podrijetla.

Prednost je tih izvora međunarodni ili regionalni djelokrug koji pruža temelj za stjecanje stručnog znanja i omogućuje im pristup informacijama o konkretnim praksama u području ljudskih prava. Međutim, nekima od njih katkad je onemogućeno da same u konkretnom trenutku provode istraživanja ili im uopće nije dopušteno da uđu u zemlju ili regiju. Takva tijela često prikupljaju informacije na povjerljiv način. Vodite računa o tome je li dokument izradilo političko tijelo (sastavljeno od predstavnika vlade) ili promatračko tijelo (sastavljeno od stručnjaka i neovisnih članova) jer to može utjecati na točnost i pouzdanost informacija. U istraživanju pitanja ljudskih prava i srodnih pitanja međuvladine organizacije obično su dobar izvor.

Primjeri međuvladinih organizacija ⁽⁵⁰⁾

Vijeće Europe. Dostupno na adresi: <http://www.coe.org>

Konkretno, izvješća povjerenika za ljudska prava, dostupna na <https://www.coe.int/en/web/commissioner>; izvješća Europskog odbora za sprječavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, dostupna na <http://www.coe.int/en/web/cpt/home>; i izvješća Stručne skupine za suzbijanje trgovanja ljudima, dostupna na <http://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking>.

EASO: izvješća o informacijama o zemlji podrijetla za razne zemlje. Dostupno na adresi: <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/country-origin-information/country-reports>

Vijeće za ljudska prava: primjerice, godišnja izvješća i rezolucije. Dostupno na adresi: <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/Documents.aspx>

Mirovne operacije Ujedinjenih naroda: informacije o mirovnim misijama UN-a. Dostupno na adresi: <http://www.unmissions.org>

Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih pitanja: analitički dokumenti o politici s podacima i trendovima u području humanitarne pomoći te tematske publikacije u kojima se pružaju informacije o važnim humanitarnim pitanjima, npr. o zaštiti civilnog stanovništva i pristupu humanitarnoj pomoći. Dostupno na adresi: <http://www.unocha.org>

Ured visokog povjerenika za ljudska prava: publikacije o raznim temama povezanim s ljudskim pravima. Dostupno na adresi: <http://www.ohchr.org/EN/pages/home.aspx>

Vijeće sigurnosti UN-a: objavljuje izvješća glavnog tajnika, godišnja izvješća, izvješća misija Vijeća sigurnosti itd. Dostupno na adresi: <https://www.un.org/securitycouncil/content/security-council-documents>

Glasilno UN-a, dokumenti Opće skupštine, Vijeća sigurnosti, Vijeća za ljudska prava, Gospodarskog i socijalnog vijeća itd. Dostupno na adresi: <https://www.un.org/en/sections/general/documents/index.html>

Unicef: izvor informacija o položaju djece u cijelom svijetu, koji objavljuje statističke podatke i publikacije o raznim temama. Dostupno na adresi: <http://www.unicef.org/>

Program Ujedinjenih naroda za razvoj: objavljuje godišnja izvješća. Dostupno na adresi: <http://www.undp.org>

⁽⁵⁰⁾ EASO, *Praktični vodič za pravosudna tijela o informacijama o zemlji podrijetla*, 2018., str. 38.

Tijelo Ujedinjenih naroda za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena: pruža pristup digitalnoj knjižnici s publikacijama o temama povezanim s rodnom ravnopravnošću i osnaživanjem žena, kao i godišnjim izvješćima, izvješćima o praćenju i izvješćima o napretku. Dostupno na adresi: <http://www.unwomen.org/en>

Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice: objavljuje statističke podatke i vijesti o izbjeglicama, prisilnoj migraciji, apatridnosti i drugim povezanim temama. Dostupno na adresi: <http://www.unhcr.org>

Agencija Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku: agencija za pomoć i ljudski razvoj koja objavljuje izvješća o raznim temama povezanim s Palestinom. Dostupno na adresi: <http://www.unrwa.org>

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda: baze dokumenata i publikacija, izvješća, uključujući izvješća o stanju u zemljama podrijetla, dopisi i verbalne note, ugovori i sporazumi, nacrti rezolucija i odluka. Dostupno na adresi: <http://www.un.org/sg>

• Vladini i državni izvori

Razne državne institucije objavljuju različite vrste proizvoda koji se temelje na informacijama o zemlji podrijetla u pogledu stanja u brojnim zemljama podrijetla. Neke od tih institucija objavljuju materijale o politici u kombinaciji s informacijama o zemlji podrijetla. Neke institucije konkretno objavljuju i odgovore na upite i izvješća o prikupljanju informacija.

Kada želite procijeniti vladin izvor, vodite računa o tome je li riječ o vladi predmetne zemlje ili o stranoj vladi. Uzmite u obzir odnos te vlade prema ljudskim pravima u prošlosti, odnos između predmetnih država i druga pitanja politike koja mogu utjecati na kvalitetu i pouzdanost informacija. Sama zemlja podrijetla može biti dobar izvor informacija o temama kao što su nacionalni zakoni ili izdavanje osobnih isprava, ali može biti pristrana u pitanjima kao što su ljudska prava.

Primjeri vladinih i državnih izvora ⁽⁵¹⁾

Zemlje EU+ (proizvodima koji se temelje na informacijama o zemlji podrijetla može se pristupiti preko EASO-ova portala za informacije o zemlji podrijetla)

- Danska: Odjel za informacije o zemlji podrijetla u Uredu za imigraciju.
- Francuska: Odjel za informiranje, dokumentaciju i istraživanje u Francuskom uredu za izbjeglice i osobe bez državljanstva i Centar za istraživanje i dokumentaciju na Nacionalnom sudu za pravo azila.
- Njemačka: informacijski sustav za informacije o zemlji podrijetla njemačkog Saveznog ureda za migracije i izbjeglice MILO.
- Nizozemska: Ambtsberichten (službena izvješća Ministarstva vanjskih poslova).

⁽⁵¹⁾ EASO, *Praktični vodič za pravosudna tijela o informacijama o zemlji podrijetla*, 2018., str. 38.

- Norveška: Norveški centar za informacije o zemlji podrijetla Landinfo.
- Švedska: Švedska agencija za migracije.

Drugi izvori (proizvodima koji se temelje na informacijama o zemlji podrijetla može se pristupiti preko baze podataka ecoi.net)

- Kanada: Kanadski odbor za imigraciju i izbjeglice.
- Ujedinjena Kraljevina: Ministarstvo unutarnjih poslova (Home Office) – dokumenti s napomenama o politici i informacijama u pogledu pojedine zemlje.
- Sjedinjene Američke države: Ministarstvo vanjskih poslova (Department of State).

• Nevladini izvori

Neke nevladine organizacije koje djeluju na međunarodnoj razini objavljuju izvješća i dokumente o određenim posebnim situacijama u mnogim zemljama podrijetla (npr. Amnesty International, Human Rights Watch). Neke pak nevladine organizacije djeluju na nacionalnoj ili lokalnoj razini i objavljuju izvješća o posebnim situacijama u svojoj zemlji (npr. Etiopsko vijeće za ljudska prava, Inicijativa Girls Power u Beninu). Neke nevladine organizacije (na primjer Švicarsko vijeće za izbjeglice) nude javno dostupne odgovore na upite i izvješća o prikupljanju informacija.

Pouzdanost i točnost izvješća nevladinih organizacija u potpunosti ovise o metodologiji koju primjenjuju u prikupljanju informacija, kao što je to slučaj s velikim nevladinim organizacijama koje se bave ljudskim pravima i zagovaraju poštovanje ljudskih prava u širem smislu. Nevladine organizacije koje zastupaju interese određene skupine – etničke, vjerske ili rodne – katkad može biti teže procijeniti, a na informacije koje pružaju može utjecati njihovo konkretno usmjerenje ili djelokrug. One mogu biti manje pouzdane od nevladinih organizacija koje objavljuju brojna opširna izvješća o većem broju pitanja povezanih s ljudskim pravima i regija te je stoga važno pažljivo procijeniti takve izvore. Iako treba voditi računa o tome da je u nekim slučajevima teško procijeniti njihovu pouzdanost, takvi su izvori katkad izrazito specijalizirani za teme koje drugi izvori možda ne pokrivaju u dovoljnoj mjeri.

Primjeri nevladinih izvora

Projekt Atlas of Torture: projekt Instituta za ljudska prava Ludwig Boltzmann na čijim se službenim stranicama može pronaći pregled stanja u pogledu mučenja i zlostavljanja u cijelom svijetu. Dostupno na adresi: <https://www.atlas-of-torture.org/>

Amnesty International: objavljuje dokumente o pojedinim zemljama. Dostupno na adresi: <https://www.amnesty.org/en/>

Indeks transformacije zaklade Bertelsmann Stiftung: pruža pristup izvješćima o razvoju demokracije, gospodarstva i politike u zemljama u razvoju i zemljama koje prolaze postupke prestrukturiranja. Dostupno na adresi: <https://www.bti-project.org/en/home/>

Organizacija Freedom House: objavljuje periodična izvješća o političkim pravima i slobodama, državama u tranziciji i drugim posebnim temama. Dostupno na adresi: <https://freedomhouse.org/reports>

Human Rights Watch: objavljuje izvješća o raznim temama. Dostupno na adresi: <http://www.hrw.org/publications>

Centar za praćenje internog raseljavanja: usmjeren je na interno raseljavanje te objavljuje profile zemalja i globalna izvješća i održava bazu podataka o toj temi. Dostupno na adresi: <http://www.internal-displacement.org/>

Međunarodna krizna skupina: izrađuje detaljne analize i savjete o politikama koji se odnose na sukobe i moguće situacije sukoba u cijelom svijetu. Dostupno na adresi: <https://www.crisisgroup.org/latest-updates/reports-and-briefings>

Međunarodna federacija za ljudska prava: okuplja 184 organizacije iz 112 zemalja i osuđuje kršenja ljudskih prava. Dostupno na adresi: <https://www.fidh.org/en/>

Međunarodna udruga lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba: pruža informacije o pravnom i društvenom položaju LGBTI osoba u mnogim zemljama. Dostupno na adresi: <https://ilga.org/>

Reporter bez granica: neovisna nevladina organizacija sa savjetodavnom ulogom u Ujedinjenim narodima, Unescu, Vijeću Europe i Međunarodnoj organizaciji za frankofoniju (Organisation Internationale de la Francophonie). Izdaje priopćenja za medije i izvješća o stanju u pogledu slobode informiranja u cijelom svijetu i njezinu kršenju. Dostupno na adresi: <https://rsf.org/en>

Švicarsko vijeće za izbjeglice: švicarska nevladina organizacija koja objavljuje tematska izvješća o informacijama o zemlji podrijetla, pretežno na njemačkom i francuskom jeziku. Dostupno na adresi: <https://www.refugeecouncil.ch/countries-of-origin.html>

Svjetska organizacija protiv mučenja: objavljuje izvješća o položaju boraca za ljudska prava i, u suradnji s Međunarodnom federacijom za ljudska prava, godišnje izvješće Opservatorija za zaštitu boraca za ljudska prava. Dostupno na adresi: <https://www.omct.org/>

• Medijski izvori

Mediji mogu biti jedni od najvažnijih izvora svakodnevnih novosti o situaciji u zemljama podrijetla, informacija o konkretnim događajima te informacija o kronologiji događaja. Međunarodni i nacionalni medijski izvori (npr. međunarodne medijske kuće kao što su BBC, Reuters, Agence France Presse, Al Jazeera) često objavljuju dnevne novosti o zemljama podrijetla. Medijski izvori mogu biti korisni u istraživanju izrazito specifičnih događaja ili događaja ograničenih na određenu lokaciju, kao i za dobivanje kronološkog pregleda događaja.

Većina međunarodnih medija pri izvještavanju obično slijedi stroge metodološke i profesionalne uredničke smjernice. Međutim, u nekim slučajevima možda neće moći pružiti pojedinosti s lokalne razine.

Lokalni mediji često imaju više informacija o lokalnim događajima, ali može biti teže procijeniti njihovu pouzdanost i možda ne slijede stroge metodologije pa ih je potrebno pažljivo procijeniti. Imajte na umu i da

su mediji ponekad u vlasništvu države (npr. Xinhua, TASS) ili su očigledno ili u tajnosti povezani s političkim strankama ili sudionicima u sukobu te ih stoga uvijek treba temeljito procijeniti. Sudionici u sukobu katkad imaju vlastite novinske agencije (Glas džihada talibanskog pokreta, ISIS itd.). Takve izvore posebno treba uzimati u obzir s oprezom te ih uvijek treba uspoređivati s izvješćima iz drugih izvora.

Primjeri medijskih izvora

Poveznice na lokalne medije možete pronaći u profilima zemalja na stranicama BBC-ja, gdje se navodi popis medijskih kuća i dostupne poveznice na njih.

• Zakonodavna i upravna tijela (u zemljama podrijetla)

Takva tijela mogu biti parlamenti ili ministarstva u zemljama podrijetla. Ona izrađuju i objavljuju tekstove nacionalnih zakona i drugih propisa, kao što su kazneni zakon ili zakoni o državljanstvu, koji mogu biti korisni pri istraživanju informacija o zemlji podrijetla.

• Skupine za strateško promišljanje i akademski izvori

Riječ je o izvorima povezanim sa skupinama za strateško promišljanje, sveučilištima ili fakultetima, koji izrađuju analitička izvješća i izvješća o istraživanju u svojim područjima interesa i stručnosti. Međutim, pristup takvim izvorima može biti ograničen na neke publikacije.

Akadske članke „otvorenog pristupa” koji su dostupni na internetu treba upotrebljavati s oprezom i uz provjeru, s obzirom na to da se u njima možda ne primjenjuje kvalitetna metodologija. Uvijek provjerite ugled pojedinog autora i korištene metodologije.

Primjeri akademskih izvora

Institut Chatham House: Institut za politiku, poznat i pod nazivom Kraljevski institut za međunarodne poslove, analizira glavna međunarodna i aktualna pitanja te globalne i regionalne probleme i prilike kao i one specifične za pojedine zemlje. Dostupno na adresi: <https://www.chathamhouse.org/>

Međunarodna krizna skupina: skupina za strateško promišljanje koja istražuje i analizira globalne krize. Dostupno na adresi: <https://www.crisisgroup.org/>

London School of Economics: sveučilište za društvene znanosti koje provodi istraživanja o raznim temama. Dostupno na adresi: <http://www.lse.ac.uk/>

• Društvene mreže

Društveni mediji obično su internetske platforme za korisnički generiran sadržaj. Oni samo omogućuju pristup publikacijama, člancima, komentarima ili vizualnim materijalima čiji su autori razne osobe i institucije. Primjeri su društvenih medija društvene mreže (Facebook, LinkedIn), blogovi, mikroblogovi (Twitter), wikiji (Wikipedia), mrežna mjesta za dijeljenje datoteka (YouTube, Flickr), usluge koje se temelje na lokaciji korisnika (npr. Panoramio, Wikimapia) itd. Društveni mediji omogućuju sve većem broju ljudi da brzo i jednostavno zabilježe događaj i odmah prenesu tu informaciju po cijelom svijetu. Društveni mediji

mogu biti korisni u istraživanju najnovijih događaja u zemlji podrijetla koja se suočava s previranjima i ograničenjima slobode izražavanja te u praćenju razvoja događaja u pogledu određene teme.

Sadržaji dostupni na računima na društvenim medijima najčešće ne podliježu jednako strogim zahtjevima istraživanja i uredničkog postupka kakve imaju etablirani mediji ili drugi izvori. Stoga postoji veći rizik da su ti sadržaji netočni, subjektivni, namjerno obmanjujući ili dvojbeni. Osim toga, njihove sadržaje često generiraju korisnici te zbog brzine prijenosa ili sadržaja treba posebno paziti da se svaki izvor s društvenih medija na odgovarajući način procijeni, kao što je opisano u [odjeljku 1.5. „Važnost procjene izvora”](#). Utvrđivanju izvora koji izvješćuje preko računa na društvenim medijima treba posvetiti posebnu pozornost. Stoga je vrlo važno drugim putem provjeriti informacije pronađene preko računa na društvenim medijima.

• Nedigitalni izvori

Nedigitalni izvori kao što su tvrdokoričene knjige, časopisi i karte također su vrlo važni izvori informacija. Važni su izvori informacija i dokumenti s razgovora, konferencija i seminara.

5.2. Praktični savjeti o osnovnom istraživanju informacija o zemlji podrijetla za nadležne službenike

Do ove biste faze trebali biti upoznati s utvrđivanjem relevantnih tema u pogledu informacija o zemlji podrijetla i postavljanjem istraživačkih pitanja. Također biste trebali imati opširnije znanje o procjeni izvora i standardima kvalitete. Iako su to ključni aspekti istraživanja informacija o zemlji podrijetla, treba uzeti u obzir i neke praktične naputke. Obično je prvi korak traženje informacija preko baza podataka i portala s informacijama o zemlji podrijetla te s pomoću tražilica ⁽⁵²⁾.

Pri pretraživanju baze podataka važno je biti upoznat s njezinim posebnostima. Jedan je od najvažnijih aspekata koje treba uzeti u obzir sadržaj baze podataka. Koji se kriteriji primjenjuju pri odabiru izvješća ili dokumenata koji će se objaviti? Iz kojih se izvora sadržaj obično preuzima? Mrežna mjesta baza podataka obično imaju odjeljak s osnovnim crtama o bazi podataka u kojem se navode takve korisne informacije.

Pri traženju informacija važno je promišljeno odabrati pojmove za pretraživanje. Upotrijebite i sinonime ili pojmove povezane s pojmom koji tražite jer biste na taj način mogli dobiti veći broj rezultata. Imajte na umu da se riječi koje se u vašoj zemlji smatraju neobazrivima ili neprimjerenima možda ne doživljavaju na takav način u drugim zemljama ili sredinama.

Ako na primjer tražite informacije o *prisilnom braku*, možete pretraživati i pojam *prinudni brak* (sinonim), *dogovoreni brak* (povezani pojam) ili *trudnoća u ranoj dobi* (povezana tema). Možete i upotrijebiti glagolski oblik traženog pojma, što bi u ovo slučaju bilo *prisilno vjenčanje* ⁽⁵³⁾. U većini slučajeva tim metodama možete dobiti veći broj rezultata nego što biste dobili da ograničite pretraživanje na prvi pojam kojeg se sjetite.

U nekim ćete slučajevima upotrijebiti pojmove za pretraživanje na jeziku koji nije vaš materinji ili na engleskom jeziku, na primjer pojmove na jeziku koji se govori u zemlji podrijetla o kojoj istražujete. To katkad može biti problematično, posebno ako je riječ o jeziku koji se koristi nekim nelatiničnim pismom. Nerijetko se transkribirane riječi javljaju u više oblika. Pogledajte primjer imena skupine *jezidi*. Ime te

---

⁽⁵²⁾ Za više informacija vidjeti [odjeljak 5.1. „Različite vrste izvora informacija o zemlji podrijetla”](#).

⁽⁵³⁾ ACCORD, *Priručnik za osposobljavanje u području istraživanja informacija o zemlji podrijetla*, izdanje iz 2013., str. 115.

skupine piše se i na druge načine, kao što su *jazidi* i *azidi*. Katkad je pojam poznat i na lokalnom jeziku i u prijevodu na engleski (ili druge jezike). To se često može primijetiti u pretraživanju skupina ili organizacija. Uzmimo za primjer kolumbijsku paravojnu organizaciju Las Águilas Negras. Katkad se njezino ime prevodi na engleski jezik kao *the Black Eagles* („Crni orlovi”). Pretraživanje pojmova na obama jezicima može dati bolje rezultate.

Pri pretraživanju s pomoću, na primjer, sinonima ili alternativnih načina pisanja korisno je upotrebljavati *operatore za pretraživanje*. Postoji više operatora za pretraživanje te različite baze podataka i tražilice primjenjuju donekle različite operatore (to je još jedan razlog zbog kojeg je korisno pogledati odjeljak s osnovnim crtama o bazi podataka na njezinu mrežnom mjestu). U nastavku se navode neki od najčešćih **operatora za pretraživanje**.

<p>Operator „AND” („I”)</p> <p>Operator „AND” koristi se za kombiniranje dviju ili više riječi. Ako između dvije riječi upišete „AND”, rezultati pretraživanja uključivat će sve dokumente koji sadržavaju obje riječi (ali ne i dokumente koji sadržavaju samo jednu od tih riječi). Primjer: Ako u tražilicu upišete <i>jezidi</i> AND <i>Sindžar</i>, dobit ćete rezultate u kojima se spominju i <i>jezidi</i> i <i>Sindžar</i>.</p>
<p>Operator „OR” („ILI”)</p> <p>Upotrebom operatora „OR” dobiva se popis dokumenata koji sadržavaju jednu ili više riječi povezanih operatorom. Primjer: Ako u tražilicu upišete <i>jezidi</i> OR <i>Sindžar</i>, dobit ćete rezultate u kojima se spominje samo jedna od riječi <i>jezidi</i> i <i>Sindžar</i> ili obje te riječi.</p>
<p>Operator „NOT” („NE”)</p> <p>Operator „NOT” koristi se za isključivanje riječi. Primjer: Ako u tražilicu upišete <i>Kongo</i> NOT <i>Brazzaville</i>, dobit ćete rezultate u kojima se spominje riječ <i>Kongo</i>, ali ne i rezultate u kojima se spominju i <i>Kongo</i> i <i>Brazzaville</i>.</p>
<p>Pretraživanje izraza</p> <p>Možete pretraživati izraz, vlastito ime ili skup riječi u određenom redoslijedu tako da ih napišete s dvostrukim navodnicima. S pomoću upita s pojmom u navodnicima pronalaze se stranice koje sadržavaju točan navedeni izraz. Primjer: Ako u tražilicu upišete „<i>ljudska prava</i>”, rezultati će uključivati dokumente koji sadržavaju izraz <i>ljudska prava</i>, a ako upišete <i>ljudska prava</i> bez navodnika, dobit ćete dokumente koji sadržavaju riječ <i>ljudski</i> i riječ <i>prava</i>, koje neće nužno biti dio jednog izraza.</p>
<p>Zamjenski znakovi i kraćenje</p> <p>Zamjenski znakovi simboli su kojima se može zamijeniti jedan ili više znakova u riječi ili jedna ili više riječi u izrazu. Zamjenski znakovi mogu se koristiti u riječima koje se pišu na više načina, posebno u imenima koja su transkribirana s jezika s nelatiničnim pismom. Jedan je od najčešće korištenih zamjenskih znakova zvjezdica (*). U nekim se tražilicama za zamjenu jednog znaka u riječi upotrebljava znak upitnika (?). Primjer: Ako u tražilicu upišete <i>LGBT*</i>, dobit ćete rezultate u kojima se spominju nazivi kao što su <i>LGBT</i>, <i>LGBTQ</i>, <i>LGBTQI</i> i <i>LGBTQ+</i>. Ako upišete <i>j?zidi</i>, dobit ćete rezultate u kojima se spominju, na primjer, nazivi <i>jezidi</i> i <i>jazidi</i>.</p>

Približno pretraživanje

Približno pretraživanje pomaže u traženju riječi koje se pišu na sličan način kao pojam koji tražite. Ta je funkcija korisna ako ne znate točan način pisanja riječi ili ako se riječ piše na toliko različitih načina da ih nije moguće sve obuhvatiti upotrebom zamjenskih znakova. Uobičajeni je znak te funkcije ~. Primjer: Ako u tražilicu upišete *jezidi~*, rezultati pretraživanja mogu uključivati dokumente s pojmom *jezidi* napisanim na druge načine. Osim za ispuštanje samoglasnika, približno pretraživanje primjenjuje se i kad je riječ o udvojenim suglasnicima (Mohammed ili Mohamed) ili suglasnicima koji se slično izgovaraju (Mohammet ili Mahammed).

Ti se operatori i funkcije za pretraživanje obično mogu kombinirati na više načina. Ako na primjer tražite informacije o aktivnosti ISIS-a u području Sindžara/Mosula, u obrazac za pretraživanje možete upisati sljedeće: *(Sindžar OR Mosul) AND (ISIS OR ISIL OR „Islamska država“ OR Daiš)*.

Imajte na umu da se te funkcije mogu razlikovati u različitim bazama podataka. Mogu se razlikovati neki znakovi koji se primjenjuju. Na primjer, umjesto operatora „NOT“ katkad se koristi znak minusa (–).

Upotreba operatora za pretraživanje odličan je način da se pretraživanje informacija proširi ili suzi ovisno o vašim potrebama. Detaljnije informacije o strategijama istraživanja možete pronaći u ACCORD-ovu *Priručniku za osposobljavanje u području istraživanja informacija o zemlji podrijetla* ⁽⁵⁴⁾, a možete i pogledati upute za pretraživanje u predmetnim bazama podataka.

⁽⁵⁴⁾ ACCORD, *Priručnik za osposobljavanje u području istraživanja informacija o zemlji podrijetla*, izdanje iz 2013.

Prilog 1.: Kontrolni popis

Kontrolni popis
<p>Priprema za osobni intervju</p> <p>Jesam li radi pripreme za intervju provjerio informacije o zemlji podrijetla? Jesam li provjerio informacije o zemlji podrijetla kako bih dobio opći pregled trenutne sigurnosne i političke situacije i situacije u pogledu ljudskih prava u zemlji podrijetla ili najnovije informacije o tome?</p> <p>Jesam li provjerio informacije o zemlji podrijetla kako bih utvrdio elemente koje treba razjasniti?</p>
<p>Vođenje osobnog intervjuja</p> <p>Ako sam prije ili tijekom intervjuja pronašao informacije o zemlji podrijetla koje su proturječne izjavama podnositelja zahtjeva ili ih dovode u pitanje, jesam li podnositelju zahtjeva tijekom intervjuja dao priliku da objasni ta saznanja?</p> <p>Jesam li, prema potrebi, pregledao informacije o zemlji podrijetla tijekom intervjuja kako bih provjerio činjenice ili dobio dodatne informacije?</p> <p>Ako nisam bio siguran oko državljanstva ili zemlje podrijetla podnositelja zahtjeva, jesam li se služio informacijama o zemlji podrijetla kako bih procijenio izjave podnositelja zahtjeva u tom pogledu?</p>
<p>Ocjenjivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p>Jesam li vodio računa o tome da pri procjeni vjerodostojnosti materijalnih činjenica upotrebljavam relevantne i vremenski relevantne informacije o zemlji podrijetla?</p> <p>Jesam li vodio računa o tome da pri procjeni rizika upotrebljavam relevantne i aktualne informacije o zemlji podrijetla?</p> <p>Jesam li vodio računa o tome da pri procjeni dostupnosti zaštite unutar zemlje upotrebljavam relevantne i aktualne informacije o zemlji podrijetla (ako je to primjenjivo)?</p> <p>Jesam li pri procjeni potrebe za isključenjem upotrebljavao relevantne informacije o zemlji podrijetla (ako je to primjenjivo)?</p> <p>Jesam li u svojem obrazloženju vodio računa o tome da jasno navedem poveznicu između informacija o zemlji podrijetla i svojih argumenata?</p> <p>Jesam li u svojem obrazloženju na odgovarajući način uputio na svaku informaciju o zemlji podrijetla?</p> <p>Jesam li vodio računa o tome da, kada je to moguće, upotrijebim informacije o zemlji podrijetla iz barem triju izvora?</p> <p>Jesam li prije nego što sam odabrao izvor provjerio objektivnost i pouzdanost tog izvora?</p> <p>Jesam li vodio računa o tome da upotrijebim ujednačenu kombinaciju izvora?</p> <p>Ako nisam mogao pronaći informacije o zemlji podrijetla, a moj ured ima jedinicu za informacije o zemlji podrijetla, jesam li zatražio podršku od svojih kolega iz te jedinice?</p> <p>Jesam li u slučaju nedostatka relevantnih informacija o zemlji podrijetla to na odgovarajući način razmotrio u svojem obrazloženju?</p>
<p>Praktični savjeti za istraživanje informacija o zemlji podrijetla</p> <p>Jesam li pretraživao najčešće korištene baze podataka / portale s informacijama o zemlji podrijetla?</p> <p>Jesam li se u pretraživanju informacija služio alternativnim načinima pisanja riječi, sinonimima i povezanim pojmovima?</p>

Kontakt s EU-om

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara *Europe Direct*. Adresu najbližeg centra možete pronaći na: https://europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonom ili e-poštom

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- e-poštom preko: https://europa.eu/european-union/contact_hr

Traženje informacija o EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa: https://europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: <https://op.europa.eu/hr/publications>. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se službi *Europe Direct* ili najbližemu informacijskom centru (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa: <http://eur-lex.europa.eu>

Otvoreni podatci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) omogućuje pristup podatkovnim zbirkama iz EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

Ured za publikacije
Europske unije